

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Ekonomické a technické aspekty sčítání lidu, bytů a domů v České republice
Economic and Technical Aspects of the Population and Housing Census
in the Czech Republic

Student: Bc. Václav Pospíchal

Vedoucí diplomové práce: Ing. Vrabková Iveta, Ph.D.

Ostrava 2012

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Václav Pospíchal**
Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202T055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace: 00 Veřejná ekonomika a správa
Téma: Ekonomické a technické aspekty sčítání lidu, bytů a domů v České republice
Economic and Technical Aspects of the Population and Housing Census
in the Czech Republic

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Význam statistiky ve veřejné správě
3. Postupy sčítání lidu, bytů a domů ve vybraných zemích
4. Hodnocení zajištění sčítání lidu, bytů a domů v České republice
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

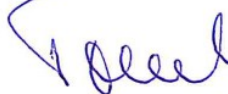
PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. aktual. a rozšíř. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
SMEJKAL, Vladimír. *Informační systémy veřejné správy ČR*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2003. 121 s. ISBN 80-245-0533-9.
ŠKRABAL, Josef. *Sčítání lidu, domů a bytů 2001: pramenné dílo*. Praha: Český statistický úřad, 2005. 426 s. ISBN 80-250-1157-7.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

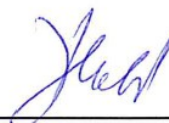
Vedoucí diplomové práce: **Ing. Iveta Vrabková, Ph.D.**

Datum zadání: 25.11.2011

Datum odevzdání: 27.04.2012

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci vypracoval samostatně. Přílohy č. 1, č. 2 a č. 3 byly převzaty a zdroje jsou uvedeny v seznamu literatury.

V Ostravě dne 13. července 2012

.....

Bc. Václav Pospíchal

Obsah

1 Úvod	5
2 Význam statistiky ve veřejné správě	7
2.1 Veřejná správa.....	7
2.1.1 Pojetí veřejné správy	7
2.1.2 Funkce veřejné správy.....	8
2.2 Struktura veřejné správy v ČR	9
2.2.1 Státní správa	10
2.2.2 Samospráva	11
2.3 Statistika	14
2.3.1 Principy statistiky	15
2.4 Správa statistiky v ČR.....	17
2.4.1 Český statistický úřad	18
2.4.2 Statistika ministerstev	20
2.5 Evropská statistika	21
3 Postupy sčítání lidu, bytů a domů ve vybraných zemích.....	23
3.1 Definice procesu	23
3.1.1 Vlastnosti procesu	24
3.2 Historie sčítání	26
3.2.1 Předchůdci moderního sčítání na území ČR	27
3.3 Současné přístupy ke sčítání	30
3.3.1 Tradiční metoda sčítání	31
3.3.2 Metoda využití registrů.....	33
3.3.3 Metoda rotačního cenzu	36
4 Hodnocení zajištění sčítání lidu, bytů a domů v České republice	38
4.1 Sčítání lidu, bytů a domů v České republice 2001	38
4.1.1 Technické aspekty.....	38
4.1.2 Ekonomické aspekty.....	43

4.2	Sčítání lidu, domů a bytů v České republice 2011	44
4.2.1	Technické aspekty	44
4.2.2	Ekonomické aspekty	50
4.3	Celkové zhodnocení	50
5	Závěr	53
	Seznam literatury	55
	Seznam zkratek	58
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	

1 Úvod

Hrubý domácí produkt. Míra nezaměstnanosti. Počet obyvatel České republiky. Míra inflace. Průměrná hrubá mzda. Střední délka života. Toto jsou klíčové demografické a ekonomické charakteristiky každé společnosti a jejich znalost nebo aspoň povědomí o nich patří k celospolečenskému přehledu. Statistika to nejsou jen grafy, tabulky a kvanta číselných údajů, ba naopak. Statistika je společenskou vědou, která popisuje a zaznamenává okolní informace pomocí matematického aparátu.

Zájem na zachycení daného stavu společnosti má mimo jiné i veřejná správa. Pro veřejnou správu jsou statistická data velmi důležitá, jsou jedním z faktorů sloužících k rozhodování jak na místní a regionální, tak i na celorepublikové úrovni. Pro občany, podnikatele, mezinárodní instituce a další subjekty poskytuje státní statistická služba oficiální statistické informace o ekonomickém, sociálním, demografickém a ekologickém vývoji v České republice. Hlavním producentem takovýchto informací a zároveň nejvyšší autoritou je Český statistický úřad.

Český statistický úřad je ústřední správní úřad s výkonnou mocí a jeho postavení je zakotveno v zákonech. Tento úřad zastupuje Českou republiku na poli mezinárodních statistických aktivit, zejména členství v mezinárodních organizacích spojených s tematikou statistiky. V rámci České republiky vykonává statistický úřad celou řadu aktivit, z nichž nejviditelnější a nejznámější je pravidelné sčítání lidu, bytů a domů.

Spolu s modernizací a novou architekturou veřejné správy během uplynulých 20 let, dochází v rámci uplatňování nové metodiky v oblasti zajištění sčítání k aplikaci nových metod a postupů, s účelem transformovat celý proces do moderní, kvalitní a účelné podoby. Problematika sčítání lidu, domů a bytů v České republice je nosným tématem této diplomové práce.

Diplomová práce si klade za cíl identifikovat přínos uplatněných postupů při sčítání lidu, domů a bytů v letech 2001 a 2011 spolu s návrhem možného postupu pro následující statistická zjišťování.

Struktura práce je tvořena třemi stěžejními kapitolami – Význam statistiky ve veřejné správě, Postupy sčítání lidu, bytů a domů ve vybraných zemích, Hodnocení

zajištění sčítání lidu, bytů a domů v České republice – kdy je každá kapitola pro lepší orientaci dále členěna na jednotlivé podkapitoly.

První kapitola Význam statistiky ve veřejné správě je teoretická. Kapitola vychází z rešerše odborné literatury a platné legislativy. Je zde možnost se blíže seznámit s veřejnou správou, jejími funkcemi a strukturou. Následuje seznámení se statistikou a jsou objasněny základní statistické principy. V téže kapitole jsou charakterizovány instituce státní správy i samosprávy, důraz je kladen na instituce zabývající se statistikou v České republice. Není vynechána problematika statistiky v evropském měřítku.

V následující kapitole Postupy sčítání lidu, bytů a domů ve vybraných zemích, která je zaměřena více prakticky, je využito metody deskripce k pochopení logiky, jak je proces sčítání realizován. V této části práce je přiblížen chronologický vývoj postupů sčítání populace na území dnešní České republiky, v závěru kapitoly jsou blíže charakterizovány nejčastěji aplikované postupy pro statistická šetření v rámci zemí na evropském kontinentu. Pro lepší pochopení a názornost je text doplněn grafickým aparátem.

Poslední, prakticky zaměřená, kapitola Hodnocení zajištění sčítání lidu, bytů a domů v České republice hodnotí a časově komparuje statistické cenzy z let 2001 a 2011. Některá data jsou pro přehlednost transformována do podoby tabulek, grafů a schémat. Mimo to je v kapitole použita metoda dedukce pro možnosti zajištění konání následujícího statistického šetření.

Diplomová práce vychází z odborné literatury vydané v českém jazyce, ze zahraničních zdrojů využívá práce dokumenty vydané Evropskou hospodářskou komisí OSN. Rovněž byly čerpány informace z oficiálních webových stránek orgánů veřejné správy, platné legislativy a dokumentů vyžádaných od Českého statistického úřadu.

2 Význam statistiky ve veřejné správě

Základním a zároveň nejvýše postaveným právním předpisem pro ČR je Ústava České republiky, která byla schválena 16. prosince 1992 Českou národní radou s účinností k 1. lednu 1993 a publikována ve Sbírce zákonů pod č. 1/1993 Sb. Z historického vývoje a evolucí legislativního prostředí každý stát usiluje o ochranu svého vlastního území, o vlastní suverenitu, o obyvatelstvo a v neposlední řadě mimo jiné o ekonomickou prosperitu. Pro naplňování těchto záměrů má stát k dispozici veřejnou správu.

2.1 Veřejná správa

Veřejná správa prostřednictvím veřejných politik řídí a koordinuje veřejný sektor. Veřejné politiky se zrodily v 60. letech 20. století z politologie, sociologie, demografie, ekonomie, filozofie a dalších disciplín. Ve srovnání s jinými vědami je **veřejná politika** multidisciplinární a její hranice nelze jednoznačně stanovit. Veřejná politika obsahuje ve své terminologii několik termínů, jejichž společným jmenovatelem je přídavné jméno veřejný. Patří zde pojmy jako veřejný zájem, veřejné záležitosti, veřejný prostor, veřejná kontrola, veřejné finance, veřejné statky a veřejné právo.

Jak uvádí autoři R. Pomahač a O. Vidláková, „s pojmem veřejná správa velmi úzce souvisí pojem **veřejného sektoru**. Veřejný sektor je pojmově ohraničen tím, co je předmětem činnosti veřejné správy, a tím, jaké důsledky z toho vyplývají. Institucionálně orientovaní autoři tento přístup často zpřesňují v tom smyslu, že subjektem veřejného sektoru je každý z adresátů aktů veřejné správy.“¹

2.1.1 Pojetí veřejné správy

Na veřejnou správu lze nahlížet jako na soubor institucí, které vykonávají správu ve smyslu administrativy, řízení, organizování, zabezpečování. V tomto případě se jedná o **organizační pojetí** veřejné správy.

Opačný pohled poskytuje **funkční** (též materiální) **pojetí**, jež veřejnou správu charakterizuje jako souhrn záměrných činností a úkolů, kterými se realizují

¹ POMAHAČ, Richard a OLGA VIDLÁKOVÁ. *Veřejná správa*. 2002. s 60.

rozhodnutí volených orgánů a zabezpečují se úkoly ve veřejném zájmu jak na úrovni státu, tak také na úrovni územní samosprávy.²

Autor V. Smejkal uvádí i **negativní pojetí** veřejné správy, kdy toto vymezení spočívá v konstatování faktu, že veřejná správa je ta oblast správy, která není soudnictvím ani zákonodárstvím.³

2.1.2 Funkce veřejné správy

Jak tvrdí autor P. Káňa, veřejná správa má pět funkcí: mocenská, ochranná, organizační, regulační funkce a služba veřejnosti.

Mocenská funkce je reprezentována příkazy a zákazy, omezením, donucuje subjekty chovat se žádoucím způsobem. Veřejná správa realizuje svou moc ve společnosti prostřednictvím právního řádu a působením státního zřízení. Veřejná moc se rozděluje na moc:

- centrální (moc výkonná, zákonodárná a soudní);
- necentrální (moc, kterou stát svěřil územní samosprávě).⁴

Úkolem **ochranné**, někdy nazývané bezpečnostní, **funkce** je zabezpečit vnitřní a vnější bezpečnost, pořádek.

Význam **organizační funkce** je uplatňován ve veřejném a občanském sektoru. Jedná se o společensko-hospodářský mechanismus, jehož cílem je tvorba, rozdělování a uplatnění bohatství.⁵

Regulační funkce veřejné správy spočívá v tom, že vytváří ve společnosti systém řízené společnosti založený na politickém pluralismu, na vzájemné komunikaci, toleranci a solidaritě.⁶

² JETMAR, M., J. PEKOVÁ a J. PILNÝ. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2008. s 85.

³ SMEJKAL, Vladimír. *Informační systémy veřejné správy ČR*. 2003. s 7.

⁴ KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy: vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol*. 2010. s 10.

⁵ HALÁSEK, Dušan. *Veřejná ekonomika*. 2007. s 56.

⁶ KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy: vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol*. 2010. s 11.

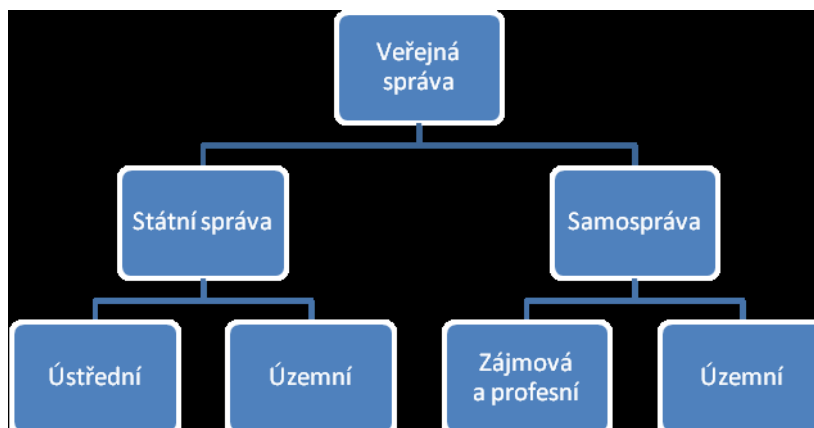
Funkce služba veřejnosti vyplývá již ze svého názvu. Veškeré vyprodukované informace, data, materiály, procesy slouží ostatním subjektům veřejné správy a veřejnosti, za účelem uspokojení potřeb, které jsou ve veřejném zájmu.

2.2 Struktura veřejné správy v ČR

Systém veřejné správy je uspořádání činnosti správy dle předem stanovených podmínek a kritérií. Veřejná správa je chápána jako složitý společenský systém s vnějším a vnitřním prostředím. Veřejná správa je rovněž dynamický systém, který se postupem času vyvíjí a ve kterém probíhají regulační procesy. **Vnější prostředí** je představováno zahraničními a mezinárodními službami na základě sjednaných smluv a dohod, a zároveň tyto služby vytváří vazby k mezinárodnímu prostředí. **Vnitřní prostředí** veřejné správy je tvořeno činnostmi systémy s vazbami ve státě, uvnitř státu a společnosti a ve správních institucích.⁷

Model členění veřejné správy v ČR je zobrazen na schématu č. 2.1.

Schéma 2.1 – Veřejná správa v České republice

Zdroj – Vlastní zpracování.

⁷ KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy: vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol*. 2010. s 11.

2.2.1 Státní správa

Subsystem státní správa vykonává svou činnost prostřednictvím ministerstev, jiných správních úřadů, veřejných sborů, orgánů územní samosprávy a jiných subjektů veřejného nebo soukromého práva, byl-li na ně výkon státní správy zákonem nebo rozhodnutím na základě zákona delegován. Zvláštní postavení mají úřady, které vykonávají státní správu a nejsou řízeny v této činnosti vládou ani jí nejsou ze své činnosti odpovědny.⁸

MINISTERSTVA

Ministerstvo je definováno jako **ústřední orgán** státní správy v čele s ministrem, který ve svém resortu rozhoduje, vykonává působnosti přikázané zákonem⁹ a nese odpovědnost. Ministr je členem vlády a do své funkce je jmenován prezidentem republiky.

Aby se ministerstva mohla podílet na tvorbě a uskutečňování politiky a plnění vlastních úkolů ve svém resortu, je ministerstvům umožněno na základě zákona vydávat právní normy – vyhlášky, které jsou zveřejňovány ve Sbírce zákonů a v rámci svého resortu směrnice, pokyny a jiné vnitřní předpisy, které jsou zveřejňovány ve věstnících jednotlivých ministerstev nebo ve věstníku vlády.

Počet ministerstev není určen zákonem, nicméně pro zřízení, zrušení nebo stanovení působnosti je zákona třeba. V současnosti je výkon veřejné správy rozdělen mezi 14 ministerstev.

ORGÁNY STÁTNÍ SPRÁVY S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ

Kromě ministerstev existují další správní orgány s celostátní působností, které lze rozdělit do dvou kategorií – úřady řízené přímo vládou nebo úřady řízené některým z ministerstev.

Jak uvádí autor D. Hendrych, správní úřady s celostátní působností **řízené vládou** se někdy označují jako jiné ústřední správní úřady, aby se odlišily od ministerstev. Rozdíl mezi nimi a ministerstvy spočívá v tom, že v jejich čele není

⁸ HENDRYCH, Dušan. *Správní věda: teorie veřejné správy*. 2007. s 122.

⁹ Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů

ministr, ale vedoucí, který není členem vlády. Obor jejich působnosti je oproti ministerstvům užší a více se soustřeďuje na odborně technickou problematiku. Zástupné instituce představují **Český statistický úřad**¹⁰, Státní úřad pro jadernou bezpečnost, Energetický regulační úřad a další.¹¹

Správní úřady s celostátní působností, ale **podřízené ministerstvům** plní důležité správní a kontrolní činnosti v jednotlivých úsecích. Do této skupiny správních úřadů patří mimo jiné např. Česká inspekce životního prostředí (podřízena MŽP ČR), Česká obchodní inspekce (podřízena MPO ČR) a další.¹²

OSTATNÍ DEKONCENTROVANÉ ORGÁNY

Některé ústřední orgány státní správy zřizují svá detašovaná dekoncentrovaná pracoviště (často jsou tato pracoviště označována jako **dekoncentráty**), zajišťující státní správu ve městech, městysích či obcích. Dekoncentrované správní úřady jsou zřizovány **podle příslušných zákonů** jako specializované, odborné nebo dekoncentrované správní úřady a dále jsou zřizovány jako **pracoviště ústředních orgánů** v místech kraje, mikroregionu apod. Je tomu tak zejména pro lepší dostupnost pro subjekty – zejména pro fyzické a právnické osoby (např. úřady práce, finanční úřady, katastrální úřady), a to ve správních obvodech.¹³

Jako příklad takového orgánu lze vyzdvihnout výkon státní právy prostřednictvím **veřejných ozbrojených sborů** – např. Policie ČR (nebo i veřejné neozbrojené sbory, pokud tak stanoví zákon). Tyto sbory mají za úkol vykonávat správní dozor na svěřeném úseku.

2.2.2 Samospráva

Samospráva tvoří vedle státní správy druhou větev veřejné správy a vyskytuje se v podobě územní a zájmové.

„Sebeomezení státu ve prospěch samosprávy vždy vyžaduje důvěru politické reprezentace na ústřední úrovni vůči správnosti teorie dělby a omezení státní moci

¹⁰ Více o Českém statistickém úřadě v kapitole 2.4.1

¹¹ HENDRYCH, Dušan. *Správní věda: teorie veřejné správy*. 2007. s 123, 124.

¹² HENDRYCH, Dušan. *Správní věda: teorie veřejné správy*. 2007. s 124.

¹³ JETMAR, M., J. PEKOVÁ a J. PILNÝ. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2008. s 106.

obecně a vůči samosprávě zvlášť, “ jak tvrdí Z. Koudelka a dále uvádí, že „důležitost samosprávy v moderním státě dokresluje to, že je obvykle ústavně zakotvena, což platí zejména o samosprávě územní.“¹⁴

ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA

V Ústavě České republiky je územní samospráva zakotvena v hlavě VII., kde je občanům ČR přiznáno **právo na samosprávu**. Ústava dále člení území ČR na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky, a kraje, které jsou vyššími územně samosprávnými celky.

Územní celky jsou vytvořeny z potřeb veřejného a společenského zájmu, z principu řídit vlastní záležitosti občanů. Jednotlivé samosprávné územní celky jsou určeny svým společným historickým a společenským vývojem, disponují ekonomickou a hospodářskou samostatností, mají pravomoc vytvářet vlastní právní normy, územní a geografickou soudržnost.¹⁵

Podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, je **obec** základním územním samosprávným společenstvím občanů, které tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Po reformě z 90. let 20. století, která měla za úkol decentralizaci¹⁶, dekoncentraci¹⁷ a profesionalizaci výkonu veřejné správy a územní samosprávy, postavení obcí výrazně posílilo.

Obec vykonává vlastní samosprávnou funkci, tzv. samostatnou působnost. Tato funkce je aplikována v záležitostech, o kterých může obec samostatně rozhodovat – tyto pravomoci jsou upraveny zákonem. Výkon samostatné působnosti je realizován volenými orgány obce, které svým rozhodnutím svěřují vlastní realizaci výkonným orgánům obce.¹⁸

Dále obec vykonává přenesenou funkci, tzv. přenesenou působnost. Tuto funkci vykonávají výkonné orgány obcí a jsou v této činnosti

¹⁴ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. 2007. s 23.

¹⁵ KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy: vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol*. 2010. s 47, 48.

¹⁶ Přenášení pravomoci a působnosti z vyšších orgánů na nižší, např. ze státu na územní samosprávu nebo na subjekty neziskového sektoru.

¹⁷ Rozdělení pravomoci a působnosti na více organizačních jednotek téhož subjektu.

¹⁸ JETMAR, M., J. PEKOVÁ a J. PILNÝ. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2008. s 119.

podřízeny a kontrolovány orgány státní správy, popř. krajskými úřady. V rámci přenesené působnosti obce zajišťují úkoly z oblasti částečně decentralizované veřejné správy jako čistý statek, ale zajišťují i další veřejné statky i pro občany sousedních obcí.¹⁹

Podle přenesené působnosti rozeznáváme obce, obce s matričním úřadem, obce se stavebním úřadem, obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností, které podle zákona ve svém správním obvodu zabezpečují výkon státní správy nad rámec přenesené působnosti náležející ostatním obcím.²⁰

Kraje jsou vyšší územně samosprávné celky, jsou veřejnoprávní korporací a sdružují obce na svém správním území. Každý kraj je charakterizován svým územím, občany, znakem a praporem, krajskou správní institucí a krajským městem.²¹

Jak uvádí autor P. Káňa, „krajská správa pečuje o všestranný rozvoj svého území, pečuje o potřeby svých občanů, chrání veřejný zájem, je zřizovatelem právnických osob, vykonává činnosti územní samosprávy a je pověřena přenesenou působností státní správy. Kraj má právo na samosprávu, spolupracuje s obcemi, konzultuje záměry kraje s orgány obcí. Při výkonu přenesené působnosti jsou orgány kraje podřízeny příslušnému rezortnímu ministerstvu. Ministerstva koordinují vydávání směrnic, řídí výkon státní správy vydáváním právních předpisů, přezkoumávají rozhodnutí orgánů kraje, kontrolují výkon na svěřeném úseku.“²²

Orgány kraje jsou zastupitelstvo kraje, rada kraje, výbory a komise, hejtman kraje a krajský úřad.

PROFESNÍ A ZÁJMOVÁ SAMOSPRÁVA

Na rozdíl od územní samosprávy je zájmová a profesní samospráva méně teoreticky propracována. Tato forma samosprávy je reprezentována:

¹⁹ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 2004. s 83.

²⁰ JETMAR, M., J. PEKOVÁ a J. PILNÝ. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2008. s 121.

²¹ KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy: vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol*. 2010. s 62.

²² KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy: vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol*. 2010. s 63.

- profesními komorami s povinným členstvím;
- komorami s nepovinným členstvím;
- vysokoškolskou samosprávou.

Zájmová a profesní samospráva představuje sdružování občanů se stejnými zájmy nebo sdružování občanů majících společné záliby, cíle či stejnou profesi. U profesní samosprávy převládá povinné členství v komorách (např. veterinární komora, komora daňových poradců), kdežto u zájmové samosprávy je uplatňován princip dobrovolnosti v nejrůznějších klubech, sdruženích nebo svazech.²³

Na rozdíl od územní samosprávy není působnost zájmové a profesní samosprávy definována v ČR zákony jako samostatná a přenesená. I přes tuto skutečnost lze nalézt tyto dva druhy působnosti i s různými přístupy při její realizaci a integraci státu. Příkladem samostatné působnosti je hospodaření s vlastním majetkem, do kterého stát nevstupuje a samospráva má plnou volnost. Příkladem přenesené působnosti je rozhodování o splnění podmínek k připuštění k profesi, které jsou ustanoveny a regulovány státem. Samospráva jen ověřuje splnění zákonných podmínek, nemá možnost vlastního uvážení.²⁴

2.3 Statistika

S termínem statistika se lidé setkávají běžně v praxi, možný význam tohoto termínu je následující:

- statistika jako údaj nebo **soubor údajů**, které byly získány sběrem a dalším zpracováním údajů;
- statistika jako praktická **činnost** spočívající ve sběru, zpracování a vyhodnocování statistických údajů;

²³ KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy: vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol*. 2010. s 46, 47.

²⁴ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. 2007. s 341, 342.

- statistika jako **vědní disciplína**, která se zabývá metodami sběru, zpracováním a vyhodnocováním statistických údajů;
- statistika jako úřad nebo **institute**, která provádí praktickou statistickou činnost nebo tuto činnost zastřešuje.²⁵

Termín statistika (z lat. status = stav, také stát) se začal používat až v 18. století v Německu pro označení nauky o státu. Tato vědecká disciplína se začala rozvíjet v 16. století na univerzitách v Itálii a později také právě v Německu, proto se jí říká univerzitní statistika. Jiný typ statistického zkoumání se vyvinul v 17. století v Anglii pod názvem politická aritmetika. Tyto průzkumy vycházely z údajů tehdejších církevních matrik a na jejich základě se snažily odvodit některé obecně platné zákonitosti. V 18. století se tento typ statistik začal prosazovat i v Německu a obě statistické školy se začaly vzájemně ovlivňovat a postupně sbližovat. Statistika začala ve větší míře používat čísla a přestala se zabývat pouze popisem státních pozoruhodností. Postupně začala statistika pronikat i do jiných vědeckých disciplín - přírodních, technických i ekonomických, aby se nakonec prosadila jako **samostatná věda**.²⁶

Statistika je společenskou vědou. Rovněž je statistika nástrojem pro rozvoj lidské znalosti s využitím empirických dat. Statistika plní **popisnou funkci** – zaměřuje se pouze na výsledný stav, nikoho nepostihuje a nezasahuje do zjištěného stavu, to je úkolem jiných orgánů.

2.3.1 Principy statistiky

Hlavním nositelem kvality statistických informací jsou vykonavatelé statistické služby – pracovníci statistických úřadů, Eurostatu, OECD, Světové banky a dalších organizací, které se zabývají sběrem, zpracováním a distribucí ekonomických statistických dat a ukazatelů. V České republice je možno hovořit o utváření moderní a kvalitní státní statistiky od roku 1990, kdy se začaly opouštět dosavadní praktiky a metody státní statistiky, které byly do té doby podřízeny politickým cílům státu.

²⁵ FRIEDRICH, Václav. *Statistika pro ekonomy* [online]. 2006. [cit. 22.6.2012]. s 29. Dostupné z: <http://cs.scribd.com/doc/38742502/Vaclav-Friedrich-Statistika-pro-ekonomy>

²⁶ FRIEDRICH, Václav. *Statistika pro ekonomy* [online]. 2006. [cit. 22.6.2012]. s 31. Dostupné z: <http://cs.scribd.com/doc/38742502/Vaclav-Friedrich-Statistika-pro-ekonomy>

Základní principy oficiální statistiky obsahují **10 zásad**, jež byly přijaty na zasedání hospodářské komise OSN v Paříži v roce 1992. Jedná se o tyto zásady:

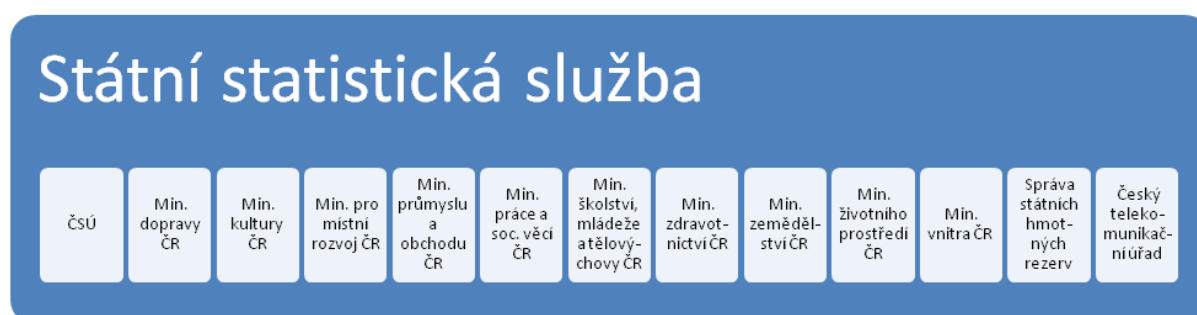
- oficiální statistika představuje nezbytný prvek v informačním systému demokratické společnosti. Vládě, národnímu hospodářství, veřejnosti poskytuje údaje na nestranné bázi, splňující požadavky na praktické využití, aby tak byl splněn nárok občanů na veřejné informace;
- v rámci zachování důvěry ve statistiku, statistické úřady musí o metodách a postupech sběru, zpracování, uchování a poskytování statistických údajů rozhodovat na základě profesionálně, vědecky, eticky;
- statistické orgány jsou povinny informace prezentovat v souladu s vědeckými standardy o zdrojích, metodách a postupech statistiky;
- statistické orgány jsou oprávněny komentovat chybnou interpretaci nebo zneužití statistiky;
- pro statistické účely mohou být údaje čerpány ze všech druhů zdrojů – statistická šetření i administrativní záznamy. Tento zdroj je volen dle jakosti, včasnosti, nákladů a zátěži respondenta;
- individuální údaje o FO a PO jsou přísně důvěrné a mohou být použity výhradně pro statistické účely;
- zákony, směrnice i opatření, které regulují činnosti statistických systémů, musí být zveřejněny;
- koordinace činností mezi jednotlivými statistickými orgány v rámci jednotlivých zemí je podstatným prvkem k docílení souladu a vysoké výkonnosti statistického systému;
- používání mezinárodních pojmů, klasifikací a metod statistickými orgány v každé zemi napomáhá vytvářet návazný a výkonný statistický systém na všech úrovních;

- bilaterální a multilaterální spolupráce ve statistice přispívá ke zdokonalování systémů oficiální statistiky ve všech zemích.²⁷

2.4 Správa statistiky v ČR

Správa statistiky je územní státní správou. Státní statistickou službu na území České republiky zajišťuje Český statistický úřad a rezortní ministerstva. Pracoviště státní statistické služby zachycuje schéma 2.2.

Schéma 2.2 – Statistická služba v České republice

Zdroj – Statistika & my. 2011, roč.1, č. 11-12. str.24. Vlastní zpracování.

Statistická služba je činnost, která zahrnuje práci s informacemi – a to hlavně s informacemi grafickými a číselnými. Tyto informace mají své vlastnosti a hodnoty, jsou nositeli údajů, mají být pravdivé, nezkreslené a včasné. Nejčastější druhy informací ve statistice jsou z oblastí:

- **sociální** (např. vyplacené dávky státní sociální podpory);
- **ekonomické** (např. vývoj výše mezd);
- **ekologické** (např. nakládání s komunálními odpady);
- **demografické** (např. počet obyvatel v dané obci).²⁸

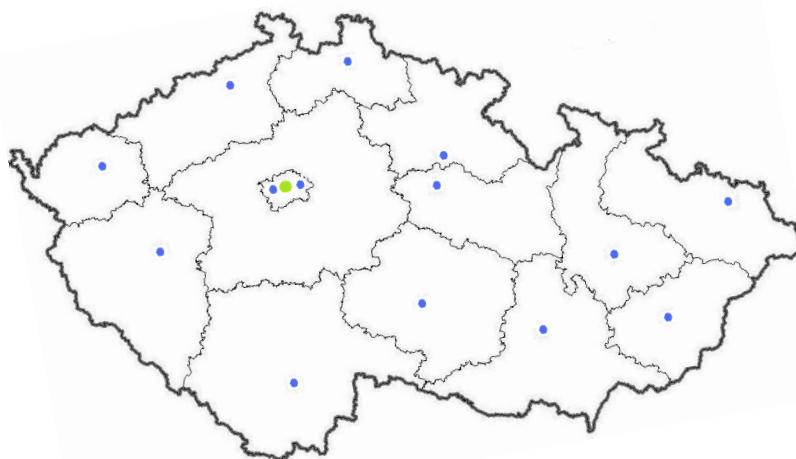
²⁷ FRIEDRICH, Václav a Renata MAJOVSKÁ. Výběr z ekonomické statistiky: od OECD k České republice. 2010. s 48, 49.

²⁸ KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy: vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol*. 2010. s 183.

2.4.1 Český statistický úřad

Český statistický úřad, se sídlem v Praze, je ústředním, nezávislým a nestranným orgánem státní správy. Mimo to na území ČR působí 14 poboček ČSÚ, které vykonávají činnost ve svém obvodu kraje (krajská správa ČSÚ pro Středočeský kraj má sídlo v Praze). Popsaná situace je zachycena na obrázku 2.1.

Obrázek 2.1 – Pracoviště českého statistického úřadu

Zdroj – Vlastní zpracování.

Český statistický úřad poskytuje objektivní informace. Proto ve své činnosti musí postupovat tak, aby nebyla žádným způsobem narušena objektivita informací a informace nebyly zkreslené, koordinuje činnosti ministerstev ve statistickém zjišťování. Mezi další úkoly patří poskytování statistických informací státním orgánům a orgánům územní samosprávy, zpracovávání analýzy a prognózy sociálního a ekonomického vývoje. Pokud ČSÚ zjistí nedodržení povinností v oblasti statistických služeb, kdy současně má za úkol statistické služby koordinovat a kontrolovat dodržování povinností k ochraně individuálních údajů, je oprávněn statistický úřad udělovat sankce.²⁹

²⁹ KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy: vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol*. 2010. s 182..

Český statistický úřad zřizuje jako svůj poradní orgán **Českou statistickou radu** podle § 6 zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě. V jejím čele stojí předsedkyně Českého statistického úřadu. Členové rady jsou jmenováni z řad odborníků statistické teorie a praxe. Rada má nejméně 11 a nejvíce 25 členů. Rada projednává program statistických zjišťování, její další úkoly a způsob práce upravuje statut, který vydává předseda Českého statistického úřadu.³⁰

Kromě práce okolo zjišťování, zpracování, analýz a prezentace statistických údajů ČSÚ, se žádné z významných voleb konaných na území ČR neobejdou bez Českého statistického úřadu. Zatímco v minulosti byl statistický úřad zodpovědný v podstatě jen za finální sečtení hlasů, v současné době je pozice českého statistického úřadu daleko významnější. Činnost i odpovědnost převzal ČSÚ a Ministerstvo vnitra ČR. Český statistický úřad plní ve volbách také roli metodickou, svými metodickými pokyny a vydanými příručkami konkretizuje postup práce okrskových volebních komisí při zjišťování výsledků hlasování a při vyhotovování zápisu v okrsku. ČSÚ se podílí i na instruktáži příslušných volebních komisí, na školení pracovníků obecních a městských úřadů a členů sumarizačních útvarů. Hlavním **úkolem ČSÚ ve volbách** je však zajištění technického zpracování výsledků hlasování ve volbách obecních, krajských a parlamentních a ve volbách do Evropského parlamentu.³¹

Mezi další aktivity lze zařadit poskytování **informační, konzultační a poradenské služby**, vydávání a prodej odborných **statistických publikací**, zajištění chodu **Ústřední statistické knihovny** v Praze. Velmi užitečná je služba zveřejňování **rychlých informací** na webových stránkách, která dle předem stanových pravidel informuje uživatele o aktuálních a nejžádanějších statistických informacích.

³⁰ Webové stránky Českého statistického úřadu [online]. *Česká statistická rada*. [cit. 24.6.2012]. Dostupné z:

http://www.vykazy.cz/csu/redakce.nsf/i/jmenovani_clenu_ceske_statisticke_rady

³¹ Webové stránky Českého statistického úřadu [online]. *Statistika: Od historie po současnost*. s 28. [cit. 24.6.2012]. Dostupné z:

[http://www.vykazy.cz/csu/redakce.nsf/i/statistika:_od_historie_po_soucasnost/\\$File/historie_csu.pdf](http://www.vykazy.cz/csu/redakce.nsf/i/statistika:_od_historie_po_soucasnost/$File/historie_csu.pdf)

Česky statistický úřad přiděloval identifikační číslo organizace (IČO) následujícím ekonomickým subjektům:

- právníkům osobám, které vznikají jiným způsobem než zápisem do obchodního rejstříku, nadačního rejstříku nebo rejstříku obecně prospěšných společností vedených obchodními soudy, které nejsou v evidenci občanských sdružení a v evidenci politických stran a hnutí Ministerstva vnitra ČR nebo v evidenci církví a náboženských společností Ministerstva kultury ČR, které nejsou školskými právníky osobami organizačními složkami státu;
- fyzickým osobám s oprávněním k podnikatelské činnosti vydaným jiným orgánem než živnostenským úřadem.³²

V průběhu července 2012 přestane Český statistický úřad přidělovat IČO a výkon této činnosti přejde na jednotlivé editory nově vznikajícího registru osob ze systému základních registrů.

2.4.2 Statistika ministerstev

Statistické zjišťování ministerstev koordinuje Český statistický úřad, který tak stanovuje jednotlivé požadavky pro statistické zpracování. ČSÚ toto zjišťování posuzuje z metodického hlediska a sleduje, aby ministerstva nezjišťovala duplicitně údaje, které již zjišťuje ČSÚ a naopak, aby ČSÚ nezjišťoval ty stejné ukazatele, jako jednotlivé resorty (při potřebě využívat data jak v ČSÚ, tak jiném resortním pracovišti existují tzv. dohody o předávání dat).³³

Pro představu tabulka 2.1 uvádí počty statistických zjišťování dle jednotlivých ministerstev. Kromě jednoho ministerstva jsou statistická zjišťování během posledních dvou let konstantní. Nováčkem ve státní statistické službě se stalo

³² Webové stránky Českého statistického úřadu [online]. *Statistika: Od historie po současnost*. s 37, 38. [cit. 24.6.2012]. Dostupné z: [http://www.vykazy.cz/csu/redakce.nsf/i/statistika:_od_historie_po_soucasnost/\\$File/historie_csu.pdf](http://www.vykazy.cz/csu/redakce.nsf/i/statistika:_od_historie_po_soucasnost/$File/historie_csu.pdf).

³³ Webové stránky Českého statistického úřadu [online]. *Statistická zjišťování ministerstev*. [cit. 25.6.2012]. Dostupné z: http://www.vykazy.cz/vykazy/vykazy.nsf/i/statisticka_zjistovani_ministerstev

Ministerstvo pro místní rozvoj, které bude uskutečňovat tři zjišťování (o cestovním ruchu, o cestovních kancelářích a agenturách, o kongresovém incentívním cestovním ruchu).

Tabulka 2.1 – Statistická zjišťování podle resortů

Resort	Program statistického zjišťování v roce	
	2011	2012
Ministerstvo dopravy	16	16
Ministerstvo kultury	14	14
Ministerstvo práce a sociálních věcí	8	8
Ministerstvo pro místní rozvoj	0	3
Ministerstvo průmyslu a obchodu	14	14
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	6	6
Ministerstvo zdravotnictví	12	12
Ministerstvo zemědělství	13	13
Ministerstvo životního prostředí	6	6
Celkem	89	92

Zdroj - http://www.vykazy.cz/vykazy/vykazy.nsf/i/statisticka_zjistovani_ministerstev. Vlastní zpracování.

2.5 Evropská statistika

Evropský statistický systém je garantem spolehlivosti evropské statistiky. Evropská statistika sestavovaná ve všech členských státech EU je vytvářena podle společných kritérií a definic a její data jsou zpracovávána tak, aby byla srovnatelná v rámci všech zemí EU. **Evropský statistický systém** zahrnuje Eurostat, statistické úřady a další instituce členských zemí, které sestavují evropskou statistiku. Cílem je zajistit statistické údaje, které jsou harmonizované, spolehlivé, relevantní a použitelné. I když plánování činností je prováděno společně, za vypracovávání harmonizovaných národních statistik odpovídají orgány členských států. Eurostat pak tato data shromažďuje, zpracovává a publikuje jako evropskou statistiku, která je

podkladem pro rozhodování a tvorbu politik EU. Kromě toho Eurostat také zajišťuje koordinaci celého systému a dbá na zajištění soudržnosti a kvality údajů.³⁴

Eurostat je přímo podřízen Evropské komisi a jeho sídlem je Lucemburk. Jako pracovník jazyk úředníci Eurostatu používají angličtinu, francouzštinu a němčinu.

Hlavní trvalou formou spolupráce je poskytování statistických informací Českým statistickým úřadem na základě právních předpisů EU a tzv. **gentlemen's agreements**. Legislativa i dohody stanoví okruh informací, jednotnou metodiku, předkládací termíny a požadavky vztahující se ke kvalitě dat. Statistická činnost ČSÚ respektuje **závazky** ČR vyplývající z jejího členství v EU, v níž je česká statistika plnohodnotným členem Evropského statistického systému. Z této skutečnosti vyplývá povinnost nejen poskytovat do tohoto systému všechny statistické informace požadované právními předpisy EU a gentlemanskými dohodami, ale také aktivně se zapojit do přípravy evropské statistické legislativy, která určuje požadavky systému na obsah a metodiku statistických dat i souvisejících systémů. Tato účast zahrnuje i aktivní zapojení do tvorby strategických záměrů dalšího rozvoje Evropského statistického systému, programových a plánovacích dokumentů. V návaznosti na přijatý Kodex evropské statistiky je kladen důraz na dodržování principů upravujících fungování státní statistické služby, obzvláště **nezávislost a důvěryhodnost** statistik, které se projevují mimo jiné v úsilí o permanentní zvyšování kvality fungování statistických systémů i kvality statistických dat.³⁵

³⁴ Webové stránky Českého statistického úřadu [online]. *Co je ESS a jak pracuje*. [cit. 27.6.2012]. Dostupné z:

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/co_je_ess_a_jak_pracuje

³⁵ Webové stránky Českého statistického úřadu [online]. *Evropská unie - Eurostat*. [cit. 27.6.2012]. Dostupné z:

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/evropska_unie_eurostat

3 Postupy sčítání lidu, bytů a domů ve vybraných zemích

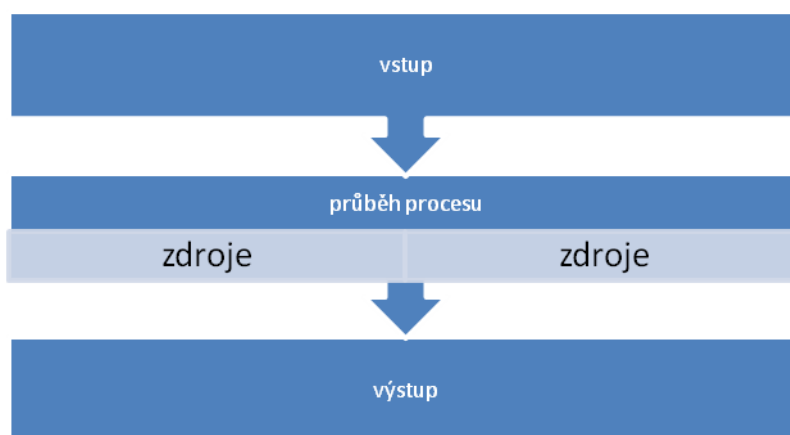
Sčítání patří mezi nejstarší, nejvýznamnější a nejrozsáhlejší statistické zjišťování. Sčítání lidu, bytů a domů je opakujícím se rozsáhlým statistickým průzkumem, který provádí a koordinuje statistický úřad. Sčítání lze chápat jako proces.

3.1 Definice procesu

Proces je soubor vzájemně souvisejících nebo vzájemně působících činností, které dávají přidanou hodnotu vstupům – při využívání zdrojů – a přeměňují je na výstupy, které mají svého odběratele, klienta. Přičemž vstup představuje vždy definovanou vstupní veličinu (zadání) a výstup pracovní výsledek činnosti. Vstup, respektive výstup, je ve formě výrobku, informace nebo služby. Všechny ostatní vstupující veličiny (pracovníci, materiál, technika, pomůcky, ...) jsou zdroje. Zákazník je subjekt, kterému je výstup procesu určen, respektive předán. Subjektem v tomto pojetí může být osoba, úřad, organizace nebo další proces, který následuje po procesu, jehož výstup je použit.³⁶

Schéma 3.1 zachycuje model obecného procesu.

Schéma 3.1 - Zobrazení procesu

Zdroj – Vlastní zpracování.

³⁶ GRASSEOVÁ, M., R. DUBEC a R. HORÁK. *Procesní řízení ve veřejném sektoru: Teoretická východiska a praktické příklady*. 2008. s 7.

3.1.1 Vlastnosti procesu

Mezi základní vlastnosti všech procesů lze zmínit pojmy cíl, měřitelné ukazatele, vlastník procesu, zákazník, vstupy, zdroje, výstup, riziko procesu, regulátory řízení, činnosti, vymezený začátek a konec.

Cíl procesu a měřitelné ukazatele

Stanovení cíle je velmi důležité a klíčové. Musíme vědět, k čemu má proces směřovat, tedy znát cíl a jak se procesu daří cíl naplnit – jeho ukazatel. Rovněž je důležité, aby cíl procesu přispíval k naplnění cíle a poslání organizace jako celku. Definice cílů by proto měla začínat na úrovni nejvyššího managementu organizace, odkud se strategie pro dosažení konkrétního cíle rozpracuje do cílů pro nižší stupně řízení a takto se cíl konkretizuje až do dílčích cílů jednotlivých procesů.³⁷

Vlastník procesu

Vlastníkem procesu je nazývána osoba či subjekt, která má odpovědnost za dosahování cílů procesu a jeho dlouhodobé efektivní fungování, monitorování výkonnosti procesu, včetně plnění definovaných ukazatelů a sledovaných dílčích cílů, správu, systematické zlepšování a řešení problémů v průběhu procesu. Vlastník disponuje rovněž odpovědností ve smyslu k výsledku procesu, nikoli pouze k vykonávaným činnostem.³⁸

Zákazník procesu

Zákazníkem procesu je ten subjekt, kterému jsou výsledky procesu určeny. Subjektem může být osoba, organizace nebo další proces. Zákazníky lze dále členit na interní a externí. Interním zákazníkem je organizační prvek nebo složka v dané organizaci, to znamená, že výsledky jednoho procesu využívá jako vstupy do

³⁷ GRASSEOVÁ, M., R. DUBEC a R. HORÁK. *Procesní řízení ve veřejném sektoru: Teoretická východiska a praktické příklady*. 2008. s 9.

³⁸ GRASSEOVÁ, M., R. DUBEC a R. HORÁK. *Procesní řízení ve veřejném sektoru: Teoretická východiska a praktické příklady*. 2008. s 10.

procesu, který sám provádí. Za externího zákazníka můžeme považovat veřejnost, parlament, EU apod.³⁹

Vstupy a výstupy

Vstupy jsou využívány při zahájení procesu. Jsou získávány jako výstupy z předcházejících procesů nebo jsou poskytovány dodavateli. Rozdíl mezi vstupy a zdroji je ten, že zdroje jsou využívány pro přeměnu vstupů na výstupy. Výstup je výsledkem procesu, tzv. výkonem, a tento výsledek je předán zákazníkovi. Výstup je zpravidla ve formě výrobku či služby.⁴⁰

Riziko procesu

Tímto pojmem je označována možnost, že při realizaci procesu nastane určitá událost, jednání nebo stav s následnými nežádoucími dopady na zabezpečení výsledku procesu a dosažení cíle procesu. Nežádoucí dopad je výsledek působení rizika, který spočívá především v ohrožení či újmě na majetku a právech. Dále spočívá v narušení bezpečnosti informací, ne hospodárném, neúčelném a neefektivním využívání veřejných prostředků, výkonu neefektivních nebo neúčelných činností, nesplnění nebo v prodlení stanovených úkolů, nesplnění závazkových vztahů nebo poškození pověsti.⁴¹

Regulátory řízení

Za regulátory jsou označována trvale platná závazná pravidla. Při provádění procesu je nezbytné je respektovat. Jsou to zejména zákony, vyhlášky, normy, rozkazy apod.⁴²

³⁹ GRASSEOVÁ, M., R. DUBEC a R. HORÁK. *Procesní řízení ve veřejném sektoru: Teoretická východiska a praktické příklady*. 2008. s 10.

⁴⁰ Tamtéž.

⁴¹ GRASSEOVÁ, M., R. DUBEC a R. HORÁK. *Procesní řízení ve veřejném sektoru: Teoretická východiska a praktické příklady*. 2008. s 11.

⁴² Tamtéž.

Činnosti

Činnost je chápána jako ucelený sled pracovních úkolů, které jsou vykonávány zpravidla v rámci jedné organizační jednotky a mají na výstupu jeden měřitelný výrobek/službu, kterému lze jednoznačně přiřadit spotřebu jednoho primárního zdroje. Za zdroje využívané pro přeměnu vstupů do procesu na výstupy jsou považovány materiál, technologie, finanční prostředky, lidské zdroje, informace a čas. Proces má vždy jasně vymezený začátek, probíhající činnosti a konec.⁴³

3.2 Historie sčítání

Provádění sčítání lidu bylo uskutečňováno již v dávné minulosti. Statistickou činnost provádí člověk odpradáвна, přestože se původně pro tuto aktivitu název „statistika“ ještě nepoužíval. První historické zmínky jsou zřejmě záznamy o sčítání obyvatelstva a majetku **starých Babylóňanů**, které pocházejí z období před rokem 3 800 př. n. l.⁴⁴

Zmínky o sčítání lidu najdeme i ve **Starém zákoně**, kde Kniha Mojžíšova praví: „Hospodin promluvil k Mojžíšovi na Sínajské poušti ve stanu setkávání prvního dne druhého měsíce ve druhém roce po jejich vyjití z egyptské země. „Pořídte soupis celé pospolitosti Izraelců podle čeledí otcovských rodů. Ve jmenném seznamu bude každý jednotlivec mužského pohlaví od dvacetiletých výše, každý, kdo je v Izraeli schopen vycházet do boje. Ty a Áron je spočítáte po oddílech.“⁴⁵

Nejčastěji je ale zmiňováno nařízení o sčítání lidu pro celou římskou říši v době narození Ježíše Krista za panovnictví římského císaře Augusta. Sčítání lidu je možno považovat za skutečně nestarší druh statistiky. S postupem času a rozvojem společnosti se postupně měnily cíle, účely, rozsahy, metody zjišťování a zpracování. Na území Čech jsou známy rejstříky (v literatuře je označovány i jako tzv. berní

⁴³ GRASSEOVÁ, M., R. DUBEC a R. HORÁK. *Procesní řízení ve veřejném sektoru: Teoretická východiska a praktické příklady*. 2008. s 12.

⁴⁴ FRIEDRICH, Václav. *Statistika pro ekonomy* [online]. 2006. [cit. 28.6.2012]. s 29. Dostupné z: <http://cs.scribd.com/doc/38742502/Vaclav-Friedrich-Statistika-pro-ekonomy>

⁴⁵ Česká biblická společnost [online]. [cit. 28.6.2012]. Dostupné z: <http://www.biblenet.cz/app/b/Num/chapter/1>

seznamy) ze 14. století, seznamy poddaných z 15. až 17 století, roku 1702 byla na našem území provedena soupisová akce, která již měla určité znaky úředního sčítání obyvatelstva.⁴⁶

3.2.1 Předchůdci moderního sčítání na území ČR

Významným mezníkem je datum 13. října 1753, kdy byl vydán **patent Marie Terezie** o každoročním sčítání lidu. Novou kapitolu v historii sčítání obyvatelstva v habsburské monarchii zahájilo sčítání provedené v roce **1754**. Poprvé se konalo současně a jednotně na celém území soustátí. Soupis mělo nejprve provést duchovenstvo podle farností, posléze bylo rozhodnuto, že souběžně se uskuteční i sčítání zajišťované vrchností a jeho obsah bude rozšířen o soupis domů a o hospodářskou charakteristiku majitele domu. Sčítání konané v roce 1754 bylo výjimečným počinem. Tyto soupisy z 60. let 18. století, ačkoliv umožňují poprvé stanovit hustotu osídlení podle krajů a poskytují některé další informace o sociálním složení obyvatel, byly vcelku neúspěšné. Důvodem byla stoupající míra obav z rostoucích daní, odpor šlechty proti centralistickým snahám dvora, k němuž se postupně přidávala i církevní hierarchie, což vedlo k četným zkreslením. V roce 1777 byl vydán nový konskripční patent, který se s mírnými změnami a odchylkami stal základem soupisů až do roku 1851. Opět bylo zachyceno veškeré přítomné obyvatelstvo, i když nadále bylo detailnější třídění podle sociálního postavení a věku prováděno výhradně jen u mužů, u žen nikoli. Od 80. let 18. století byly na panstvích a městech založeny tzv. populační knihy, v nichž byla zachycena zvlášť každá rodina se všemi členy domácnosti. Nastalé změny (úmrtí, narození atd.) byly do těchto knih zanášeny na základě ohlašovací povinnosti hlavy rodiny.⁴⁷

Sčítání lidu z roku **1857** bývá označováno jako **přechod mezi soupisy obyvatelstva a moderním sčítáním lidu**. Na rozdíl od soupisů, které byly úzce specializovány pro základní potřeby tehdejší společnosti, stávají se od druhé poloviny 19. století sčítání lidu provedena na území našeho státu základním

⁴⁶ ŠKRABAL, Josef. *Sčítání lidu, domů a bytů 2001: pramenné dílo*. 2005. s 9.

⁴⁷ Webové stránky Sčítání lidu, domů a bytů 2011 [online]. Předchůdci *moderních sčítání*. [cit. 30.6.2012]. Dostupné z: http://scitani.cz/slodb2011/redakce.nsf/i/predchudci_modernich_scitani

pramenem téměř všech statistických dat – tedy nejen o obyvatelstvu, jeho počtu a složení, ale i o celé ekonomice země. Provedením sčítání ke dni 31. října 1857 byla pověřena obecní představenstva a úřady politických okresů, které zajišťovaly výběr sčítacích komisařů. Vedle domácího obyvatelstva bylo sčítání zaměřeno a na cizince. K domácímu obyvatelstvu byly přičítány taky osoby patřící do dané obce, i když v době konání sčítání fyzicky v obci přítomny nebyly. Za vyhýbání se sčítání nebo za záměrné udání nepravdivých údajů mohl okresní úřad uložit pokutu, která poté připadla do fondu chudých v dané obci nebo až týdenní vězení. Císařské nařízení stanovilo, že sčítání má být ve všech korunních zemích konáno s šestiletou periodicitou vždy k datu 31. října příslušného roku.⁴⁸

První moderní sčítání lidu bylo provedeno v roce **1869**. Tímto okamžikem nastává nová éra populačních censů na našem území. Říšský zákon stanovil, že cenzy se budou provádět s desetiletou periodicitou, vždy o půlnoci z 31. prosince na 1. ledna v roce, který končí číslicí 0 (tento zákon platil až do konce Rakouska - Uherska). Na rozdíl od předchozích soupisů začínají nové sčítání splnit funkci hospodářské statistiky a poskytují více ekonomických ukazatelů o obyvatelstvu i pracovní síle. V téže roce byl spolu s populačním censem proveden první soupis bytů a stal se do budoucna součástí prováděných sčítání po deseti letech (v roce 1869 byl soupis bytů proveden jen pro města Praha a Brno, v roce 1910 již soupis obsahoval více než 37 měst).⁴⁹

Mezi hlavní úkoly konaných censů v 2. polovině 19. století a na začátku 20. století na území Rakouska – Uherska patřilo zjištění aktuálního počtu přítomného obyvatelstva spolu s určením národnostní skladby, zachycení migrací obyvatelstva, podchycení rychlých a výrazných strukturálních změn, kterými tehdejší společnost procházela. Velkým kladem rakousko - uherských sčítání bylo, že veškeré výsledky byly vydávány tiskem v rámci pramenných děl rakousko - uherské statistiky v řadě sčítání lidu. Tato sčítání z období 1890 až 1910 se svým obsahem, kvalitou zpracování a rozsahem publikovaných dat zařadila mezi nejlépe organizovaná

⁴⁸ ŠKRABAL, Josef. *Sčítání lidu, domů a bytů 2001: pramenné dílo*. 2005. s 10.

⁴⁹ ŠKRABAL, Josef. *Sčítání lidu, domů a bytů 2001: pramenné dílo*. 2005. s 11.

a provedená sčítání své doby a jejich přínos je nepochybný – dodnes jsou tato data významným zdrojem informací o dané společnosti na přelomu 19. a 20. století.⁵⁰

První československé sčítání lidu a bytů bylo provedeno k datu 15. února **1921**. Provedení tohoto cenzu vycházelo z důvodu informativní potřeby nově vzniklé Československé republiky, konkrétně se jednalo o potřebu podrobné skladby a struktury obyvatelstva. Za politicky nejdůležitější se považovalo zjištění národnosti obyvatelstva – předchozí sčítání tuto skutečnost nezjišťovala přímo.⁵¹

Druhé československé sčítání se uskutečnilo k datu 1. prosince 1930. Toto sčítání se opíralo a zkušenosti z předešlého cenzu, avšak program sčítání byl v několika směrech rozšířen – poprvé (a jako v jedné ze tří evropských zemí) bylo součástí statistického šetření i zjištění skutečnosti týkající se plodnosti žen. Tento demografický údaj je velmi významný pro další zkoumání a prognózy reprodukce obyvatelstva v Československu. Dále byly poprvé zpracovány údaje za domácnosti, rodiny a manželství, údaje o gramotnosti, o povolání a otázky týkající se tělesného postižení (v souvislosti s poválečným stavem).⁵²

Z důvodu vojenských konfliktů během 2. světové války proběhlo následující sčítání až v roce 1950. Toto statistické šetření mělo identifikovat ztráty v populaci, odsun německého obyvatelstva a migraci, strukturu bytového a domovního fondu a další důsledky poválečných změn ve společnosti. Následovaly **cenzy v letech 1961, 1970, 1980** a poslední československý census se uskutečnil v roce **1991**.

Každé sčítání bylo upraveno příslušným zákonem a s postupem času docházelo jak ke zlepšení nastavených procesů, tak současně i k uplatňování nových technologií, což přispělo k celkové vyšší úrovni zajištění sčítání lidu, bytů a domů. Postupně se začaly zjišťovat údaje jako rodné číslo, státní příslušnost, mateřský jazyk, dojížděka do zaměstnání nebo škol, vzdálenost dojížděky a využitý dopravní prostředek. Tyto historicky zaznamenané údaje nyní slouží jako oficiální zdroj informací o tehdejšímu stavu společnosti a poměrně přesně tak mapují vývoj v dlouhodobém časovém horizontu.

⁵⁰ ŠKRABAL, Josef. *Sčítání lidu, domů a bytů 2001: pramenné dílo*. 2005. s 11.

⁵¹ ŠKRABAL, Josef. *Sčítání lidu, domů a bytů 2001: pramenné dílo*. 2005. s 12.

⁵² Tamtéž.

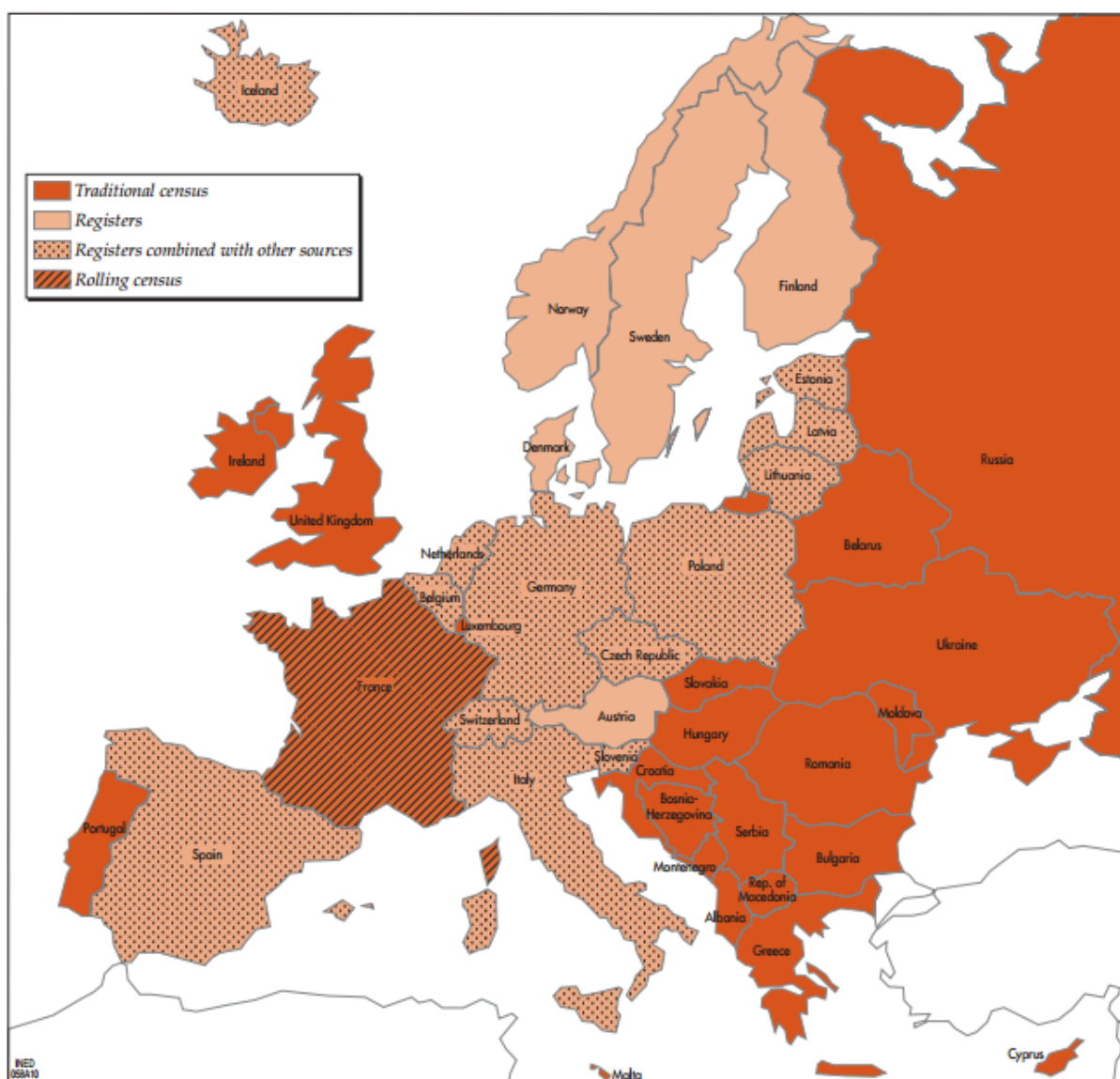
3.3 Současné přístupy ke sčítání

Tak jako se jednotlivé země postupně vyvíjely v závislosti na okolních podmínkách, tak každá země má proces sčítání svého obyvatelstva nastaven odlišně. Obecně proces sčítání z následujících variant:

- tradiční metoda sčítání;
- metoda využití registrů;
- metoda rotačního cenzu.

Obrázek 3.1 znázorňuje státy Evropy a použité metody pro zajištění cenů.

Obrázek 3.1 - Mapa metod použitých v evropských zemích v letech 2010 a 2011

Zdroj - <http://unstats.un.org/unsd/censusb20/Attachment473.aspx>

3.3.1 Tradiční metoda sčítání

Tato nejstarší metoda je založena na principu, že sčítání probíhá v terénu bez čerpání dat z registrů. V Evropě je touto metodou sčítáno obyvatelstvo na Balkánském poloostrově, v Bělorusku, Irsku, Lucembursku, Maďarsku, Portugalsku, Slovensku, na Ukrajině a ve Velké Británii.

Informace jsou zpravidla zaznamenávány do sčítacích listů, kdy existují dva hlavní způsoby záznamu:

- prostřednictvím **sčítacích komisařů**, kteří zaznamenávají odpovědi respondentů;
- metodou **sebesčítání** (zápis do sčítacího formuláře provádějí samy sčítané osoby).

V některých zemích je využíváno poštovní distribuce dotazníku, stejným způsobem se pak dotazník může vrátit zpět ke zpracování údajů. Ve stále větším počtu zemí jsou sčítací formuláře distribuovány přes internet a ne sčítacími komisaři nebo poštou. Snížení zátěže dotazovaných osob je možné dosáhnout tím, že je vytvořena **krátká verze** a **dlouhá verze** formuláře. Krátký formulář obsahuje pouze otázky, které slouží pro celou zkoumanou populaci, zatímco dlouhý formulář je distribuován pouze vybranému vzorku respondentů a zpravidla obsahuje podrobnější otázky týkající se zkoumaného konkrétního tématu (např. plodnosti žen nebo majetkových otázek). Použitím dlouhých a krátkých forem dotazníku je možné shromáždit více informací a zároveň se touto kombinací redukovat finanční náklady i čas.⁵³

V tradičním sčítání lidu je každý jedinec sečten prostřednictvím vyplnění sčítacího formuláře. Toto sčítání probíhá na celém území v jednom termínu, který zpravidla trvá několik dní nebo týdnů.

Ačkoliv je koncept na první pohled jednoduchý, tradiční metoda není vždy snadná z hlediska organizace a realizace a také vyžaduje spolupráci veřejnosti.

⁵³ Webové stránky Sčítání lidu, domů a bytů 2011 [online]. *Sčítání v zahraničí*. [cit. 1.7.2012]. Dostupné z:

http://scitani.cz/slodb2011/redakce.nsf/i/scitani_v_zahranici

Sčítání lidu představuje ucelený sled jednotlivých procesů, které vyžadují své zdroje a jsou realizovány a koncentrovány v poměrně krátkém období. Nejvýznamnější nákladovou položkou je samotné fyzické sečtení, a to zejména vzhledem k potřebě přijmout velký počet dočasných zaměstnanců pro oblast této operace - tato položka představuje zhruba 50 - 60% nákladů sčítání lidu. Zbýlá procenta se rozdělí na procesy zajišťující plánování a přípravy, logistiku, tisk formulářů, technické vybavení, zpracování dat a ostatní. Rozložení nákladů na sčítání lidu má cyklickou povahu. Vrchol nastává v okolí roku, kdy se census provádí a velmi nízké náklady jsou v období mimo jednotlivá šetření. Cyklická povaha tradičního sčítání ztěžuje statistickým úřadům možnost udržet si zkušený personál, využít a předat znalosti, které jednotliví pracovníci získali, od posledního sčítání lidu na další. Obdobně rozsáhlý výběr, nábor a vzdělávání dočasných pracovníků je velmi náročný úkol. Sčítání lidu je složitá operace, která vyžaduje velkou míru spolupráce a koordinace s místními a národními správami, a především je zapotřebí plná informovanost a účast veřejnosti.⁵⁴

Veřejnosti je potřeba vysvětlit přínosy a důvod provádění sčítání obyvatelstva. Census je možno chápat jako právo každého občana přispět k vytvoření komplexního obrazu o demografické a sociální situaci společnosti a životních podmínkách, ve kterých obyvatelstvo žije.

Celý proces sčítání lidu by měl být nastaven tak, aby respondenti neposkytovali informace, které jsou již k dispozici z jiných zdrojů, jako jsou například správní registry. Ve skutečnosti mají některé země specifické zákony nebo správní předpisy, které mají za úkol zabránit statistickému úřadu od požadavku na informace, které jsou k dispozici v registrech. Zároveň je zde rostoucí poptávka po podrobných, vysoce kvalitních datech z nových oblastí a nových jevů. Přesto z důvodu náročnosti procesu sběru a zpracování velkého množství dat, a protože sčítání jsou obecně pořádána jen jednou za deset let, mohou výsledky sčítání rychle zastarat pro určité účely nebo uživatele potřebují velmi aktuální informace. Množství informací, které vystupují z procesu sčítání jako konečný produkt, musí být neustále editována

⁵⁴ VALENTE, Paolo. *Census taking in Europe: how are populations counted in 2010?* [online]. [cit. 2.7.2012]. s 2. Dostupné z: http://www.ined.fr/fichier/t_publication/1506/publi_pdf2_pesa467.pdf

a rozšiřována tak, aby zohledňovala změny ve společnosti s co nejkratším časovým odstupem.⁵⁵

V posledních desetiletích tyto problémy a skutečnosti donutily mnoho zemí v Evropě a Severní Americe zvážit alternativní metody k tradičnímu přístupu sčítání lidu. Od roku 1970 Spojené státy a Kanada zavedly dlouhé a krátké formy sčítacích formulářů, zatímco Skandinávské země se začaly klasickou metodu nahrazovat systémem s využitím registrů (v Dánsku od roku 1981). Postupem času některé země vyvinuly alternativy založené na různých kombinacích tradičního sčítání, dat z existujících registrů a výběrového šetření k určitému účelu.⁵⁶

3.3.2 Metoda využití registrů

Registry a další administrativní zdroje jsou alternativou pro tradiční sčítání, protože obsahují relevantní témata, používají podobné definice a klasifikace a pokrývají celou populaci. Tato metoda bývá mnohdy **doplňována klasickým sčítáním**. Realizace sčítání populace s využitím registrů je postavena na **souboru základních registrů**, které obsahují komplexní údaje o sčítaných jednotkách. Mezi tyto registry patří nejčastěji registr obyvatelstva, matriky, katastr nemovitostí, registr plátců daní, registr ekonomických subjektů, registr pracovních sil, registr nezaměstnaných, evidence plátců sociálního pojištění, důchodců a invalidních osob, adresní registr, zdravotní registr a jiné.⁵⁷

Graf 3.1 zachycuje uplatněnou metodiku pro populační cenzy v zemích Evropské hospodářské komise OSN s datem konání kolem roku 2000 a 2010. Z grafu lze rozpoznat trend redukce využívání tradiční metody a přechod k metodě využívání registrů a kombinaci těchto dvou metod.

⁵⁵ VALENTE, Paolo. *Census taking in Europe: how are populations counted in 2010?* [online]. [cit. 2.7.2012]. s 2. Dostupné z:

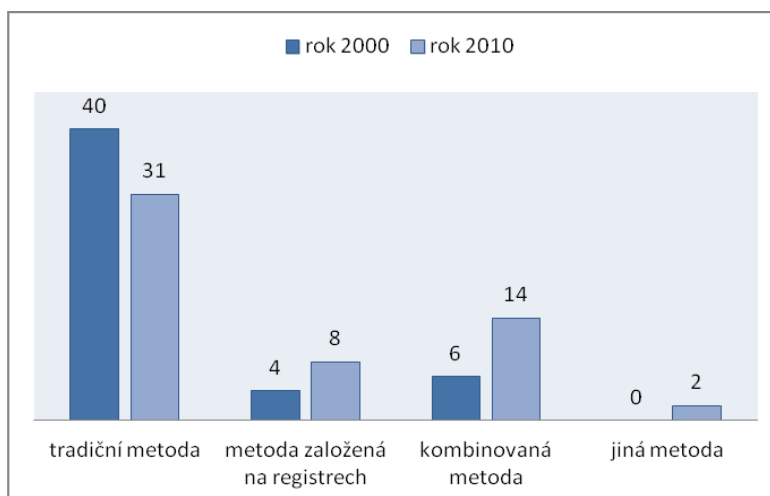
http://www.ined.fr/fichier/t_publication/1506/publi_pdf2_pesa467.pdf

⁵⁶ Tamtéž.

⁵⁷ Webové stránky Sčítání lidu, domů a bytů 2011 [online]. *Sčítání v zahraničí*. [cit. 2.7.2012]. Dostupné z:

http://scitani.cz/slodb2011/redakce.nsf/i/scitani_v_zahranici

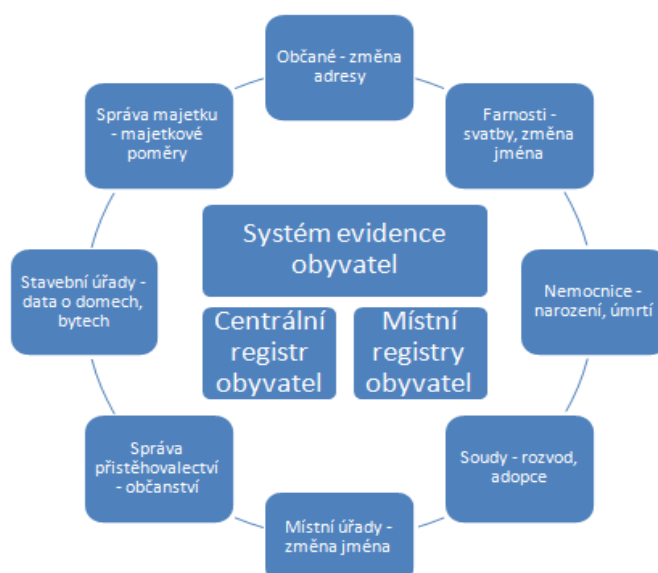
Graf 3.1 - Sčítací metody použité v Evropské hospodářské komisi OSN

Zdroj – <http://www.unece.org/fileadmin/DAM/stats/documents/ece/ces/2012/42Rev1.pdf>. Vlastní zpracování.

Obecní evidence obyvatelstva byly zavedeny v 18. a 19. století v několika evropských zemích. Zejména skandinávské země tuto evidenci zdokonaľovali až do dnešní moderní podoby. Schéma 3.2 zobrazuje moderní systém evidence obyvatelstva ve Finsku.

Schéma 3.2 – Schéma aktualizace registru obyvatelstva ve Finsku

Zdroj - http://www.unece.org/fileadmin/DAM/stats/publications/Register_based_statistics_in_Nordic_countries.pdf. Vlastní zpracování

Tyto registry poskytují informace o jednotlivých žijících na daném území: nejčastěji jejich jméno, příjmení, pohlaví, datum a místo narození, adresa, rodinný stav, národnost, a v některých případech zaměstnání, předchozí bydliště a další charakteristiky. Tyto registry jsou **aktualizovány nepřetržitě**, na principu změny evidované situace - narození, smrt, změna bydliště, manželství, rozvodu nebo změna zaměstnání. Změny jsou zaznamenány buď na základě povinného ohlášení, nebo díky propojení s jinými datovými soubory. Správní pravidla se liší v dílčích zemích. V některých zemích byl původní manuální systém evidence rozšířen do podoby národního registru za pomoci výpočetní techniky a centralizaci obecní evidence. Propojení místních a národních registrů zlepšuje kvalitu dat, a zejména pomáhá odstraňovat duplicitu záznamů.⁵⁸

Vývoj systému registrů, které jsou využitelné pro sčítání lidu, je obvykle dlouhodobý proces, který může trvat mnoho let nebo dokonce desetiletí. Během tohoto přechodného období je nadále zapotřebí používat tradiční sčítání lidu, než se zcela přejde na využití registrů. První údaje převzaté z registrů jsou většinou adresy, základní demografické údaje a informace o registraci pobytu dané osoby v příslušném státu. Obvykle se podíl administrativních údajů sčítání od sčítání zvyšuje. Klíčové je zavedení společného identifikačního čísla osoby a domu nebo bytu, aby se mohla propojit data z různých administrativních zdrojů (na území České republiky bude tuto roli u osob plnit rodné číslo, u adres a domů nevýznamové identifikátory). Právní předpisy stanovují důležitý základ pro využívání administrativních zdrojů dat pro statistické účely. Taková legislativa dává pravomoci statistickým úřadům pro přístup k individuálním záznamům registrů a s pomocí identifikačních údajů k jejich propojení. Kromě toho by měly odpovídající právní předpisy poskytnout podrobné vymezení ochrany údajů. S využíváním registrů při sčítání mají **dlouholeté zkušenosti** zejména severské země (Island, Švédsko, Dánsko, Finsko a Norsko) a Nizozemí. K využití registrů při šetření v roce 2011 došlo rovněž v Rakousku a Slovinsku. Pro území Česka bylo využito jen některých údajů

⁵⁸ VALENTE, Paolo. *Census taking in Europe: how are populations counted in 2010?* [online]. [cit. 2.7.2012]. s 2. Dostupné z:

http://www.ined.fr/fichier/t_publication/1506/publi_pdf2_pesa467.pdf

pro předvyplnění formulářů⁵⁹. Tato možnost je zakotvena v zákonu č. 296/2009 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 v ČR.⁶⁰

3.3.3 Metoda rotačního cenzu

Některé země nemají registry obyvatelstva, a proto nemůžou aplikovat metody založené na těchto databázích. Některé z těchto států však vyvinuly alternativní přístupy na mechanismu tradičního sčítání lidu bez využití rejstříků. Originální a velmi inovativní přístup byl vyvinut **ve Francii** a je znám jako metoda **průběžného sčítání lidu**. Jak už název napovídá, v rámci tohoto přístupu se sčítání provádí jako kumulativní kontinuální ("trvajících neustále") šetření po dlouhou dobu spíše než na relativně krátkém časovém období. Ve Francii byl nastaven pětiletý cyklus průběžného sčítání lidu, a dvě různé strategie:

- pro malé obce (počet obyvatel pod 10 000);
- pro velké obce (počet obyvatel nad 10 000).

Malé obce jsou rozděleny do pěti skupin, a úplné sčítání se provádí každý rok v jedné skupině. Ve velkých obcích se výběrové šetření provádí každý rok a zahrnuje 8% bytů. Na konci pětiletého cyklu jsou veškerí obyvatelé v malých obcích (což ve Francii asi polovina celkové populace) sečtení a asi 40% obyvatel ve velkých obcích. Celkem je ve výsledku sečteno asi 70% populace země a tato hodnota je dle francouzského statistického úřadu, který tuto metodu vytvořil a aplikoval, dostatečnou zárukou solidní informace. Výsledky sčítání jsou založeny na průměru zjištěných dat za pětiletý cyklus a tyto výsledky se každoročně aktualizují.⁶¹

⁵⁹ vzory formulářů ze sčítání lidu, domů a bytů 2011 v České republice jsou uvedeny v přílohách č. 1, č. 2 a č. 3

⁶⁰ Webové stránky Sčítání lidu, domů a bytů 2011 [online]. *Sčítání v zahraničí*. [cit. 2.7.2012]. Dostupné z: http://scitani.cz/slodb2011/redakce.nsf/i/scitani_v_zahranici

⁶¹ VALENTE, Paolo. Innovative approaches to census-taking: overview of the 2011 census round in Europe [online]. [cit. 2.7.2012]. s 8. Dostupné z: <http://www1.unece.org/stat/platform/download/attachments/66619243/Innovative+approaches+to+census+taking+-+Bologna+June+2011.pdf?version=1>

Francie tento postup aplikuje od roku 2004. Velkou výhodou této metody je, že vyšší frekvence statistického šetření má pozitivní vliv na aktuálnost dat (ovšem pouze na části území, nikoliv celoplošně). Na druhé straně tento přístup potřebuje dlouhodobou koordinaci. Touto metodou rotačního cenzu není možné splnit podmínku sečtení celé populace v jednom okamžiku. Proto mohou vznikat komplikace v procesu šetření z důvodu stěhování osob mezi obcemi v jednotlivých letech. Tyto aktivity jedinců by vedly ke dvojímu započtení nebo nezapočtení vůbec, z tohoto důvodu by měly být nastaveny i mechanismy, které by řešily tuto situaci.

4 Hodnocení zajištění sčítání lidu, bytů a domů v České republice

Od roku 1989 probíhá v České republice transformace veřejné správy a jejich jednotlivých segmentů na moderní veřejnou správu založenou na demokratických principech. Celý tento proces nelze uskutečnit během několika let, ale je charakterizován dlouhodobým horizontem. Některé úseky veřejné správy se již podařilo přeměnit do požadovaného stavu, na zbylých se pracuje nebo plánuje jejich proměna.

Základní požadavky, které jsou celou kladeny na veřejnou správu, jsou:

- **kvalita;**
- **pohotovost;**
- **hospodárnost plnění stanovených úkolů.**

Jelikož výsledky ze sčítání lidu, domů a bytů slouží celé populaci a jsou ve veřejném zájmu, je potřeba i tento proces provádět kvalitně, pohotově a hospodárně. S postupnou proměnou veřejné správy dochází k novým možnostem uplatňování nových metod, postupů, možností a tím k celkové modernizaci a růstu významu provádění jednotlivých statistických zjišťování.

4.1 Sčítání lidu, bytů a domů v České republice 2001

První sčítání v samostatné České republice a zároveň první sčítání v novém tisíciletí se v roce 2001 uskutečnilo na základě přijatého zákona č. 158/1999 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001, kdy bylo zákonem stanoveno, že pro tento census budou zjišťována data podle odpovídajícího stavu o půlnoci z 28. února na 1. března 2001.

4.1.1 Technické aspekty

ORGANIZACE

Přijetí tohoto zákona „krátce“ před samotným konáním sčítání sice změnilo již některé naplánované aktivity, přesto do samotného začátku sčítání bylo vše řádně zajištěno. S dostatečným časovým předstihem byly publikovány hlavní metodické dokumenty, rozvržena celková organizace sčítání, nachystány sčítací tiskopisy, byly

vydány instrukce pro okresní úřady a obce a mnoho jiných organizačně - technických metodických pokynů. Sčítací formuláře a vysvětlivky k těmto formulářům byly nejen v českém jazyce, ale byly připraveny v deseti jazykových mutacích, kdy nejčastěji byly využity překlady do vietnamštiny.

Toto sčítání bylo prováděno **tradičním způsobem**, za využití metody **sebesčítání**, kdy tiskopisy za sebe vyplňovala každá sčítaná osoba (za děti tiskopisy vyplňovali jejich rodiče, za osoby zbavené způsobilosti k právním úkonům vyplňovali tiskopisy jejich opatrovníci). Cenzus organizoval, řídil a koordinoval Český statistický úřad. Na přípravě a provedení sčítání se podílely okresní úřady i obce, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Ministerstvo vnitra ČR, Ministerstvo spravedlnosti ČR, Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Ministerstvo obrany ČR a Český úřad katastrální a zeměměřický. Vrcholovým koordinátorem byla Komise pro sčítání lidu, domů a bytů, sestavená z vedoucích pracovníků Českého statistického úřadu a spolupracujících resortů. Vlastní sběr dat zajišťovalo přes 51 000 sčítací komisařů a revizorů.⁶²

PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ

Za **sčítacího komisaře** či revizora mohla být jmenována Českým statistickým úřadem fyzická osoba s trvalým pobytem na území České republiky, která byla starší 18 let a byla bezúhonná se způsobilostí k právním úkonům. Veškerí sčítací komisaři absolvovali povinné školení, které zajišťoval okresní úřad, metodicky příslušné pracoviště Českého statistického úřadu. Školení sloužilo k získání dostatečných odborných znalostí a kromě toho bylo toto školení využito i k předání všech potřebných materiálů (např. propagační materiály pro domácnosti, sčítací tiskopisy, psací potřeby, popisy a mapy sčítacích obvodů). Po absolvování školení komisaři a revizoři složili předepsaný slib mlčenlivosti do rukou pověřeného pracovníka okresního pracoviště Českého statistického úřadu.⁶³

Tabulka 4.1 zachycuje chronologicky jednotlivé fáze práce sčítacích komisařů a revizorů. Tento harmonogram lze rozdělit na 2 části:

⁶² ŠKRABAL, Josef. *Sčítání lidu, domů a bytů 2001: pramenné dílo*. 2005. s 19.

⁶³ ŠKRABAL, Josef. *Sčítání lidu, domů a bytů 2001: pramenné dílo*. 2005. s 21, 22.

- fáze přípravy sčítání (od 1.2. do 28.2.2001);
- fáze provedení sčítání (od 1.3. do 31.3.2001).

Tabulka 4.1 – Harmonogram práce sčítací revizorů a komisařů

Prostudování instrukcí pro sčítací komisaře a revizory a účast na školení	1.2. - 15.2.2001
Informativní obchůzka přiděleného sčítacího obvodu, doplnění a kontrola údajů o počtech domů, bytů a osob v popisu sčítacího obvodu	16.2. - 20.2.2001
Převzetí sčítacích tiskopisů a jiných materiálů od obcí	20.2. - 22.2.2001
Příprava tiskopisů k provedení sčítání - doplnění identifikací na sčítací tiskopisy, příprava souboru tiskopisů a jiných materiálů pro předání do domácností	21.2. - 27.2.2001
Příprava tiskopisů majitelům (správcům domů), ostatním sčítaným osobám, poučení o způsobu vyplnění, dohodnutí termínu převzetí vyplněných tiskopisů	22.2. - 28.2.2001
Převzetí vyplněných tiskopisů, případná pomoc při vyplnění tiskopisů, zajištění vyplnění tiskopisů ve zvlášť stanovených případech	1.3. - 15.3.2001
Kontrola úplnosti vyplnění tiskopisů, kompletace materiálů ze sčítání osob	2.3. - 17.3.2001
Předání části materiálů sčítacímu revizorovi ke kontrole, seznámení se s výsledkem kontroly	3.3. - 8.3.2001
Vypracování souhrnů údajů o osobách a bytech v domě a souhrnu údajů o osobách, bytech a domech za sčítací obvod	8.3. - 19.3.2001
Předávání zkontrolovaných a uspořádaných materiálů sčítacím revizorům	15.3. - 20.3.2001
Revize sčítacích materiálů	16.3. - 24.3.2001
Vypracování souhrnu údajů o osobách, bytech a domech za revizní obvod	20.3. - 28.3.2001
Zpracování návrhů odměn pro sčítací komisaře	17.3. - 29.3.2001
Odevzdání vyplněných sčítacích tiskopisů a souhrnů za revizní a sčítací obvody okresnímu pracovišti ČSÚ	20.3. - 31.3.2001
Zpracování tiskopisů, které byly odevzdány přímo na ČSÚ nebo obce, do souhrnů pro předběžné výsledky	duben 2001

Zdroj – Vlastní zpracování.

K selhání práce sčítacích komisařů došlo jen ve třech případech – jednalo se o ztrátu tiskopisů. Toto pochybení bylo předmětem dalšího vyšetřování orgánů Policie ČR a soudního řízení. Ve dvou případech došlo k přepadení sčítacích komisařů se zdravotními následky, při kterém byly odcizeny vyplněné sčítací formuláře. Ve všech těchto situacích občané ztracené a odcizené tiskopisy znovu vyplnily a předali je Českému statistickému úřadu.

Dále měly při sčítání lidu domů a bytů nezastupitelnou roli i obce, jež se podílely na územní přípravě sčítání, spolupracovali s Českým statistickým úřadem na stanovení sčítacích obvodů na území obce a na vypracování slovního popisu každého obvodu. Mimo to obce zajišťovaly distribuci tiskopisů sčítacím komisařům a po rozhodném datu sčítání vybíraly v některých případech vyplněné formuláře od občanů nazpět.

PROCES SČÍTÁNÍ

Přestože jsou dílčí sčítání, co se týče obsahu, skoro identická, každé sčítání má svá specifika při své přípravě, provedení a zpracování. Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001 v tomto ohledu ve srovnání s předešlými sčítání v mnoha směrech jedinečné, např. v těchto skutečnostech:

- poprvé od roku 1930 bylo sčítání uskutečněno **podle zvláštního zákona**;
- kvalitativně nové pojetí územní přípravy, jejímž základem bylo vytvoření tzv. **Registru sčítacích obvodů**. Obsahem tohoto registru je seznam veškerých objektů – domů určených k bydlení a počet bytů v každém domě s úplnou územní identifikací. Registr sčítacích obvodů se stal jedním ze základních prostředků pro přípravu, zpracování a prezentaci sčítání s využitím veškerých dostupných technologií geografického informačního systému;
- v oblasti ochrany dat všechny práce probíhaly za mimořádně přísného **bezpečnostního režimu**, který zahrnoval všechny fáze provádění sčítání, ochranu sčítacích tiskopisů i pracovišť;
- poprvé bylo pro zpracování výsledků sčítání využito **optického snímání sčítacích tiskopisů**.⁶⁴

Tyto skutečnosti přispěly k celkovému zefektivnění procesu sčítání. Naopak se vyskytly události, kterým je zapotřebí se příště vyvarovat, aby nenarušily jednotlivé fáze tohoto procesu.

Velkým problémem byla mediální kampaň, která nesplnila svůj cíl – objasnit obyvatelům důvody a přínosy populačního cenzu. Dále nešťastné výroky některých veřejných činitelů také nepřispěly k všeobecnému přijetí ze strany občanů. Veřejnost byla manipulována pomocí výroků o hrozbách zneužití poskytnutých údajů, byla vyzývána k bojkotu sčítání a byly vynášeny umělé pochybnosti o smyslu provádění sčítání a důvěryhodnosti samotného Českého statistického úřadu, tak jeho schopnostech zabránit možnému zneužití údajů. Byť se řada demografických a jiných

⁶⁴ Závěrečná zpráva o sčítání lidu, domů a bytů. s 3.

pracovišť snažila, nepodařilo se úplně tuto negativní atmosféru neutralizovat. Za daných okolností vyvstávaly otázky, zda občané přistoupí k tomuto sčítání zodpovědně a zda budou získané výsledky věrohodné.

Obrázek 3.1 – Logo sčítání lidu, domů a bytů 2001

Zdroj - <http://www.czso.cz/kraje/pa/slodb2001/uvod.htm>

Nakonec se tato pesimistická očekávání nenaplnila tak, jak se předpokládalo. Naprostá většina populace České republiky sčítací tiskopisy vyplnila a odevzdala. Pouze 261 osob odmítlo na základě vyzvání sčítacího komisaře vyplnit sčítací tiskopisy za svou osobu nebo za svou rodinu, 76 osob odmítlo na vyzvání sčítacího komisaře doplnit chybějící údaje a 28 osob odmítlo korekci prokazatelně nepravdivých informací. Tyto osoby se tak dopustili přestupku, dle §15 zákona o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001, za který je možno uložit pokutu až do výše 10000 Kč.

Jinou záležitostí je problematika tzv. **nedopočet sčítání**. Ačkoliv sčítací komisaři plnili svěřené povinnosti svědomitě, nedá se předpokládat, že by bylo plných 100% celé populace. I když je odhad nedopočtu složitý, lze z porovnání s ostatními zdroji vyvozovat, že se pohybuje mezi 80 000 až 90 000 osob, což představuje necelé 1% obyvatelstva a tuto hodnotu je možné za velmi uspokojivý výsledek (za úspěšné sčítání je považováno sečtení minimálně 98% obyvatel).⁶⁵

ZPRACOVÁNÍ DAT

I přes nastalé skutečnosti se podařilo provedení jednotlivých etap sčítání ve stanových termínech a byl dodržen i termín zpracování předběžných výsledků – do 4 měsíců od rozhodného okamžiku. **Předběžné výsledky** byly publikovány pro širokou veřejnost v jazyce českém i anglickém k datu 3.7.2001, konečné výsledky pak byly vyhlášeny počátkem července 2002. Tímto splnil Český statistický úřad

⁶⁵ Závěrečná zpráva o sčítání lidu, domů a bytů 2001. s 4.

i doporučení Eurostatu, aby výsledky ze základního zpracování sčítání byly k dispozici do 2,5 let po jeho konání.

Publikace předběžných výsledků obsahovala více než 60 ukazatelů a poskytla detailní informace o základních charakteristikách české populace, např. o druhu pobytu, věku, národnosti, náboženském vyznání, ale i základní informace o bytovém a domovním fondu. Zpracování definitivních výsledků bylo časově daleko náročnější a bylo zahájeno v červenci 2001 kódováním slovních zápisů a zároveň proběhla kontrola uspořádání formulářů v rámci celku jako sčítacího obvodu.

4.1.2 Ekonomické aspekty

Rozpočet sčítání lidu, domů a bytů byl rozložen na sedm let, na období 1997 až 2003. Celková schválená výše rozpočtu na toto období byla 2 410,1 mil. Kč a tato suma finančních prostředků byla rozložena následovně:

- rozpočet Českého statistického úřadu 2 351,2 mil. Kč;
- rozpočet spolupracujících resortů 37,2 mil. Kč;
- rozpočet orgánů místní správy a samosprávy 21,7 mil. Kč.

Podrobnější pohled na rozpočet Českého statistického úřadu poskytuje tabulka 4.2, která potvrzuje skutečnost, že největší objem financí je čerpán v roce, ve kterém se statistické zjišťování provádí.

Tabulka 4.2 – Rozpočet sčítání lidu, domů a bytů v letech 1997 – 2003 [v mil. Kč]

rok	schválený rozpočet	upravený rozpočet	čerpání výdajů
1997	2,8	2,8	2,3
1998	65,0	65,0	57,4
1999	178,3	178,3	144,5
2000	526,2	333,2	265,1
2001	1 443,7	1 417,0	1 172,6
2002	104,0	111,8	106,6
2003	31,2	31,7	31,8
suma	2 351,2	2 139,8	1 780,3

Zdroj – Vlastní zpracování.

Z tabulky 3.2 vyplývá celková úspora 571 mil. Kč a ve srovnání s upraveným rozpočtem úspora přes 359 mil. Kč. Po roce 2002 musela přijít úprava schváleného rozpočtu směrem k navýšení hodnot z důvodu důsledků povodní. Povodně navýšily náklady na některé nepředpokládané služby – na obnovu poničené techniky, pronájem jiných budov, vydání publikací a další.

4.2 Sčítání lidu, domů a bytů v České republice 2011

V roce 2011 se v České republice uskutečnilo pravidelné sčítání lidu, domů a bytů v desetiletém cyklu k rozhodnému dni 26. března 2011. Účelem tohoto statistického zjišťování bylo získání nových a zároveň aktuálních informací o fyzických osobách, jejich demografických, sociálních a ekonomických charakteristikách, domácnostech, úrovni bydlení a rozmístění a struktuře bytového fondu. Za tímto účelem byl přijat zákon č. 296/2009 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011. Obsah a metodika sčítání se rovněž řídily Nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 763/2008.

4.2.1 Technické aspekty

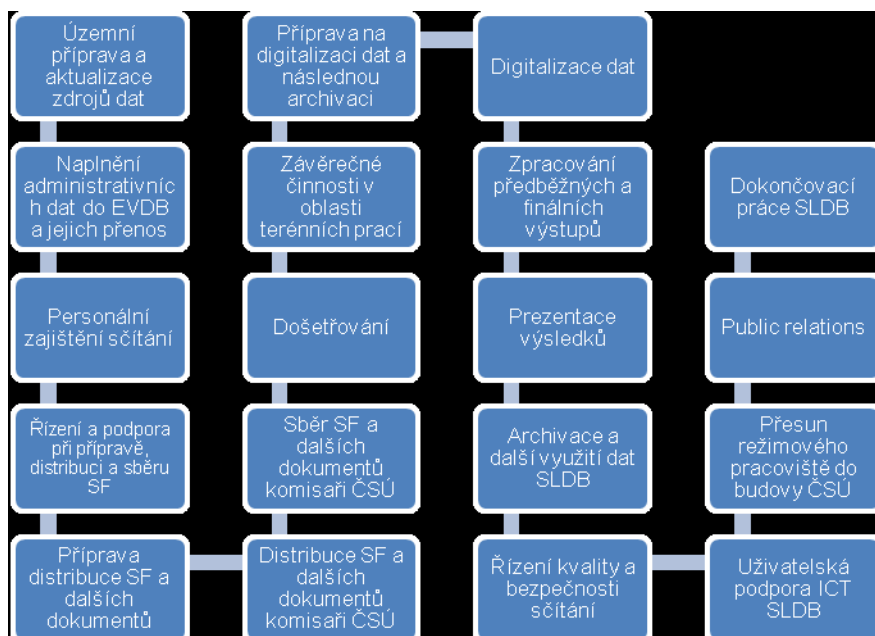
ČASOVÝ HARMONOGRAM

V souvislosti s přijetím potřebné legislativy se rozeběhly další přípravy pro konání tohoto sčítání. V roce 2009 bylo zahájeno programování a testování databázových aplikací, formulářů a kontrol a byly zadány veřejné zakázky na zajištění potřebných záležitostí. Během roku 2010 se soustavně pracovalo na celoplošné územní přípravě a aktualizaci registru sčítacích obvodů a budov, jehož správcem je Český statistický úřad. Ve spojení s touto aktivitou probíhaly dokončovací práce v problematice metodologických prací a programové přípravy, instrukce pro práce v terénu a spolupráce s dodavatelem prací. V průběhu roku 2010 byla spuštěna informační kampaň pro veřejnost, která vyvrcholila v roce následujícím. 26. března 2011 se stal rozhodným okamžikem pro tento statistický census a po tomto datu je začaly zpracovávat průběžné výsledky, rozeběhla se digitalizace sčítacích formulářů a kontroly vstupů s jejich následnou korekcí. V období let 2012 a 2013 bude probíhat postupné zpracování definitivních výsledků, analýzy a odhady, vycházející z toho sčítání.

ORGANIZACE

Realizace cenzu konaného v roce 2011 byla rozložena na 19 dílčích procesů, které se dále dělily na 83 subprocesů. Popsanou situaci dokumentuje schéma 4.1.

Schéma 4.1 – Sled procesů při Sčítání lidu, domů a bytů 2011

Zdroj – Vlastní zpracování.

Toto sčítání se lišilo od toho posledního výrazným způsobem. Česká republika zvolila pro sčítání 2011 jinou metodu než pro sčítání v roce 2001. Změnou byla transformace procesu od tradiční metody sčítání populace ke **kombinaci více zdrojů dat**, zejména k využívání administrativních registrů. Jedná se například o zdroje dat, jako jsou katastry nemovitostí, registry sčítacích obvodů a budov, informační systém evidence obyvatel a jiné. Kvantita těchto administrativních zdrojů, jejich obsah, dosažitelnost a kvalita pro statistické účely se velmi liší v jednotlivých státech a právě statistická šetření poskytují aktuální obsah těchto registrů. Údaje z těchto registrů posloužily pro **předvyplnění sčítacích tiskopisů**.

Údaje z registru jsou ale také limitovány. Z důvodu časového harmonogramu bylo zapotřebí vycházet z databáze přibližně půl roku před rozhodným okamžikem sčítání. V praxi to znamená, že během tohoto prodlení řádově 50 000 osob zemřelo, 50 000 osob se narodilo a okolo 200 000 osob změnilo místo svého trvalého pobytu. Nesoulad adres trvalého bydliště s adresou domu také vedl k potřebě nových čistých formulářů.

PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ

Česká pošta zajistila pro Český statistický úřad terénní práce pro sčítání lidu, bytů a domů 2011. **Pracovníci České pošty tak nahradily sčítací komisaře** z předchozího sčítání. Součástí těchto prací bylo mimo to tisk sčítacích formulářů v tiskárnách České pošty v Praze a v Brně, a jejich osobní předání obyvatelům, následný sběr vyplněných formulářů, vše související s logistikou tiskopisů po celé České republice. Zaměstnanci České pošty rovněž pomáhali lidem, kteří s vyplněním formulářů potřebovali poradit. Pošta zajistila i provoz callcentra, na které mohli všichni účastníci konaného cenzu v době sčítání volat zdarma se svými dotazy a nejasnostmi.

V oblasti personálního zajištění sčítání došlo ze strany dodavatele prací k nedostatkům. Zejména na území hlavního města Prahy bylo zapotřebí průběžně organizovat nové náborové akce a doškolování nových pracovníků, kdy kvalita utrpěla na úkor času. Ve sčítacích obvodech s více než 600 domácnostmi nebylo reálně možné zvládnout práci jedním sčítacím komisařem dle stanoveného harmonogramu. V praxi se běžně stávalo, že z časových důvodů komisaři doporučovali veřejnosti zaslání vyplněných formulářů prostřednictvím přiložené obálky, nikoliv zpětný výběr tiskopisů. Tato skutečnost znamenala nemožnost osobní pomoci komisařů dotazovaným osobám s vyplněním formuláře, vysvětlením otázek nebo provedení kontroly úplnosti vyplnění dotazníku.

Český statistický úřad a Česká pošta podepsaly dohodu o zabezpečení provozu zřízeného callcentra a provedení etapy samotného sčítání. České poště byly za provoz bezplatné telefonní linky poskytnuty finanční prostředky ve výši 40,2 mil. Kč. Po vzájemné dohodě mezi oběma subjekty za práci zaměstnanců, co by sčítacích komisařů, a souvisejících podpůrných aktivit k zajištění sčítání, byla původní cena 374 mil. Kč dohodou ponížena o 21 mil. Kč.⁶⁶

⁶⁶ Webové stránky České pošty [online]. Český statistický úřad a Česká pošta se dohodly na platbě za SLDB. [cit. 7.7.2012]. Dostupné z:

<http://www.ceskaposta.cz/cz/aktualne/tiskove-zpravy/2011/cesky-statisticky-urad-a-ceska-posta-se-dohodly-na-platbe-za-sldb-id33793/>

PROCES SČÍTÁNÍ

V rámci územní přípravy bylo zapojeno 6 244 obcí, které ověřovaly úplnost a právnost databáze zaevidovaných budov a přiděleným číslem domovním na jejich území. V součtu to činilo prověření přes 2,7 mil. budov s více než 4,7 mil. bytů. Během šesti týdnů bylo vytištěno přes 21,7 mil. kusů sčítacích formulářů, což představuje přibližně 120 tun papíru.

Doručení sčítacích formulářů probíhalo mezi 7. a 25. březnem 2011. V této souvislosti ale probíhalo i dodatečné šetření do 14. dubna 2011, kdy bylo umožněno osobám vyzvednout si tiskopisy, které se jim nepodařilo doručit na jejich bydliště. Vyzvednout si sčítací dokument mohli lidé na obecních úřadech, sběrných místech České pošty nebo na pracovištích Českého statistického úřadu. V rámci dodatečného šetření bylo vyplněno přibližně 1,3 mil. sčítacích formulářů.

Od 7. března 2011 bylo rozesláno přes 17,7 mi. sčítacích tiskopisů. Česká pošta zajistila jejich distribuci z 98%. Sčítací formuláře byly zpět Českému statistickému úřadu doručeny ke zpracování třemi různými kanály:

- **prostřednictvím sčítacích komisařů** – 12,7%;
- **zasláním na P.O.Box Českého statistického úřadu** – 62,3%;
- **elektronicky** – 25%.

Právě druhým nejčastějším způsobem, jak byly údaje získány, bylo elektronické vyplnění a zaslání sčítacích formulářů pomocí aplikace na internetu. Nejvíce z takto navrácených formulářů bylo přijato hned první den, tj. 26. března 2011, a to přes 510 000 kusů, což představuje $\frac{1}{8}$ všech elektronicky doručených sčítacích formulářů. Veřejnost tuto možnost přijala kladně. Hlavním důvodem byla časová nenáročnost, byla zde zrušena vazba na sčítacího komisaře a s ním domluvený termín výběru vyplněného tiskopisu. Údaje poskytnuté elektronickou metodou měly i vysokou kvalitu poskytnutých údajů, jelikož webová aplikace již v sobě obsahovala kontrolní mechanismy v tom smyslu, aby nebylo možné odeslat formulář bez nevyplnění některé z otázek.

Zaslání vyplněného dotazníku prostřednictvím poštovních služeb není v ostatních zemích nijak výjimečné. Plně služeb poštovních firem využívají ve Spojených státech amerických, Velké Británii nebo Kanadě, kde jsou sčítací

formuláře zasílány poštou nebo jsou poštou zaslány instrukce, jak vyplnit sčítací formuláře přes internet. Jako jednu z možných cest navrácení vyplněných dotazníků je poštovních služeb využíváno např. v Irsku nebo na Novém Zélandu.

MEDIÁLNÍ KAMPAŇ

Po zkušenosti s předchozím sčítáním lidu, domů a bytů v roce 2001, které provázela negativní mediální kampaň, přistoupil Český statistický úřad k přípravě marketingové a mediální kampaně pro sčítání v roce 2011. Cílem bylo navázat a upevnit dobré vztahy s masmédií, regionálními i celostátními institucemi, občanskými sdruženími a veřejností.

Kampaň měla hlavní sdělení – „**Budoucnost se počítá**“. Tento slogan měl přispět k tomu, aby veřejnost přistoupila k vyplnění sčítacích formulářů zodpovědně. Díky zapojení známých osobností se povědomí o konaném statistickém zjišťování rozšířilo napříč celou populací. V rámci této kampaně bylo využito i moderní marketingové metody product placement. V této souvislosti se tematika sčítání lidu, domů a bytů objevila ve dvou epizodách seriálu Ulice. Kromě televize byla připravena i kampaň na internetu, která měla oslovit spíše mladší generaci a informovala průběžně o přínosech sčítání, dále naváděla uživatele internetu na stránky, kde probíhalo samotné vyplnění dotazníků a v konečné fázi kampaně s blížícím se rozhodným okamžikem připomínala vyplnění sčítacích formulářů. Obrázek 4.1 zobrazuje příklad internetové kampaně spolu s logem sčítání lidu, domů a bytů 2011.

Obrázek 4.1 – Marketingová kampaň na podporu SLBT

Zdroj - Informační kampaň sčítání lidu domů a bytů 2011.

Součástí on-line kampaně byla i komunikace mezi Českým statistickým úřadem a občany přes sociální sítě. Tato interaktivní komunikace přes **Twitter**

a **Facebook** umožnila v reálném čase odpovídat na dotazy občanů, zveřejňovat novinky, důležité skutečnosti. Nebyl opomenut ani informační kanál **YouTube**, kde měli možnost lidé podívat se na videa související s tematikou sčítání.

ZPRACOVÁNÍ DAT

Odesláním vyplněných sčítacích formulářů sčítání neskončilo. Naopak by se dalo konstatovat, že nyní jsou zajištěny vstupy do samotného procesu sčítání. Ve chvíli odevzdání vyplněných tiskopisů končí sčítání pro veřejnost a startuje neméně náročné období zpracování údajů. Zatímco údaje z dotazníků vyplněných přes internetové rozhraní jsou jednoduše zpracovatelné, jelikož tyto údaje jsou již v elektronické podobě, papírové formuláře je nutno do elektronické podoby převést za pomoci výpočetní techniky.

Údaje z elektronických i naskenovaných papírových formulářů dále vstupují do **procesu kódování**. Cílem tohoto procesu je transformovat slovní odpovědi i odpovědi vyznačené pomocí schválené symboliky do podoby odpovídajících kódů. Po tomto procesu následuje proces validace a přípustnosti odpovědí. Jinak řečeno, v této fázi se testuje, zda byly odpovědi překódovány do databáze logicky a reálně správně (např. zda má jedinec vyplněn záznam o jednom pohlaví, zda je měsíc narození v intervalu hodnot 1 – 12). Dalším etapou je porovnání a odstranění duplicitně získaných údajů. Při zjištění takového údaje se vyhodnocuje vypovídajících schopnost dalších vyplněných otázek, aby nedocházelo ke zbytečným ztrátám informací.

Definitivní výsledky budou zveřejněny ve druhém pololetí roku 2012. Na rozdíl od předchozího sčítání v roce 2001, kdy sčítací komisaři kompletovali sčítací archy za svůj sčítací obvod jak formuláře za domácnosti, tak domy i byty, při variantě sčítání v roce 2011 byly občany použity tři různé metody vrácení sčítacích formulářů. Z tohoto důvodu je nutné provést jednu z **nejsložitějších fází procesu sčítání** – přiřadit jednotlivé osoby do příslušných domácností a bytů a bytů do domů.

Posledním krokem je anonymizace údajů. Tímto postupem se ze sestavených databází odstraní identifikátory datum narození, jméno a příjmení, rodné číslo. Pro další zpracování se bude používat databáze, ze které nebude možné dohledat konkrétního jedince.

4.2.2 Ekonomické aspekty

Český statistický úřad nemá moc jiných možností, jak financovat své aktivity mimo čerpání finančních prostředků ze státní pokladny (kapitola státního rozpočtu 345). Peníze určené na zpracování voleb, pravidelné sčítání nebo referenda jsou čerpány z kapitoly Všeobecná pokladní správa, protože tyto aktivity zajišťuje úřad ze zákona.

Tak jako u předešlého statistického censu, tak i pro census v roce 2011 je uplatněn rozpočet na celý průběh šetření.

Tabulka 4.3 – Rozpočet sčítání lidu, domů a bytů v letech 2008 – 2013 [v mil. Kč]

rok	návrh rozpočtu	skutečné čerpání	podíl čerpaných výdajů v %
2008	35,0	21,6	61,7
2009	232,0	223,7	96,4
2010	550,0	544,0	98,9
2011	1 642,0	1 472,4	89,7
2012	151,0	97,5	64,6
2013	38,0	20,0	52,6
suma	2 648,0	2 379,2	89,8

Zdroj – Vlastní zpracování.

Tabulka 4.3 zachycuje předběžnou situaci čerpání finančních prostředků. Výdaje českého statistického úřadu za roky 2008 až 2011 jsou konečné. Rok 2012 je v tabulce představován jako čerpání schváleného sníženého rozpočtu na dané období. Pro rok 2013 se rozpočet bude teprve schvalovat, ale předpokládá se čerpání nepřesahující hranici 20 mil. Kč.

4.3 Celkové zhodnocení

Sčítání lidu, domů a bytů konané v České republice v roce 2011 skončí, jakmile budou data k dispozici údaje za census prováděný v roce 2021. Do té doby se bude pracovat s údaji ze sčítání 2011 a tyto údaje budou modifikovány pro potřebné statistické účely a analýzy.

Varianta sčítání skutečného v roce 2011 byla krokem kupředu. Byla zde možnost dvojí formy vyplnění sčítacích formulářů – v elektronické nebo papírové formě. Pro oba způsoby vyplnění bylo nutné převzít nebo vyzvednout sčítací

formuláře, které pro možnost elektronického vyplnění obsahovaly potřebné přihlašovací údaje. Distribuce formulářů probíhala skrze sčítací komisaře, zaměstnance České pošty. Převzít je mohla osoba starší 15 let za všechny obyvatele domovní jednotky. Návštěva sčítacím komisařem proběhla 2x, pokud ani jednou nebyl nikdo na adrese zastižen, musel si formuláře vyzvednout sám uživatel na pobočce České pošty.

Tato skutečnost nezastižená byla komplikací jak pro občany, tak i pro pracovní českých pošt, kde se zbytečně tvořily fronty a panovala zde napjatá atmosféra.

Na začátku 21. století již má většina obyvatel možnost přístupu k internetu, buď u sebe doma, nebo na obecních úřadech. V případě, že se bude další sčítání obyvatel České republiky konat pomocí obdobné metodiky, bylo by vhodné v rámci mediální kampaně vyzvat občany k jednoduché registraci, kde by uvedli, jakou formu sečtení preferují, zda papírový formulář nebo elektronickou verzi. Po zjištění těchto informací je možné lépe zorganizovat distribuci a množství potřebných tištěných dotazníků, zároveň se tak ulehčí práce sčítacím komisařům. Byť elektronická podoba taky potřebuje pro své zajištění finanční prostředky, je patrné, že vychází levněji než klasická metoda papírových dotazníků. Bylo by ale chybou zcela upustit od papírové podoby, jelikož ne všechny osoby mají přístup k internetu nebo jsou počítačově gramotné.

Další alternativou pro budoucí sčítání je vytvoření kvalitní sítě základních registrů. Při aplikaci registrů vyvstává otázka, zda tyto registry budou obsahovat veškeré předepsané údaje požadované evropským statistickým systémem pro následnou komparaci. Také aktuálnost, pravost a dostupnost jsou atributy, které jsou nezbytné pro reálnou vypovídací schopnost statistických šetření založených na registrech. Pro takové případy bude zapotřebí provést buď kompletní zjišťování (klasickou metodou) nebo výběrové šetření u většího vzorku populace (zhruba 20%) formou dlouhých dotazníků – takto se statistická šetření provádí v některých zemích.

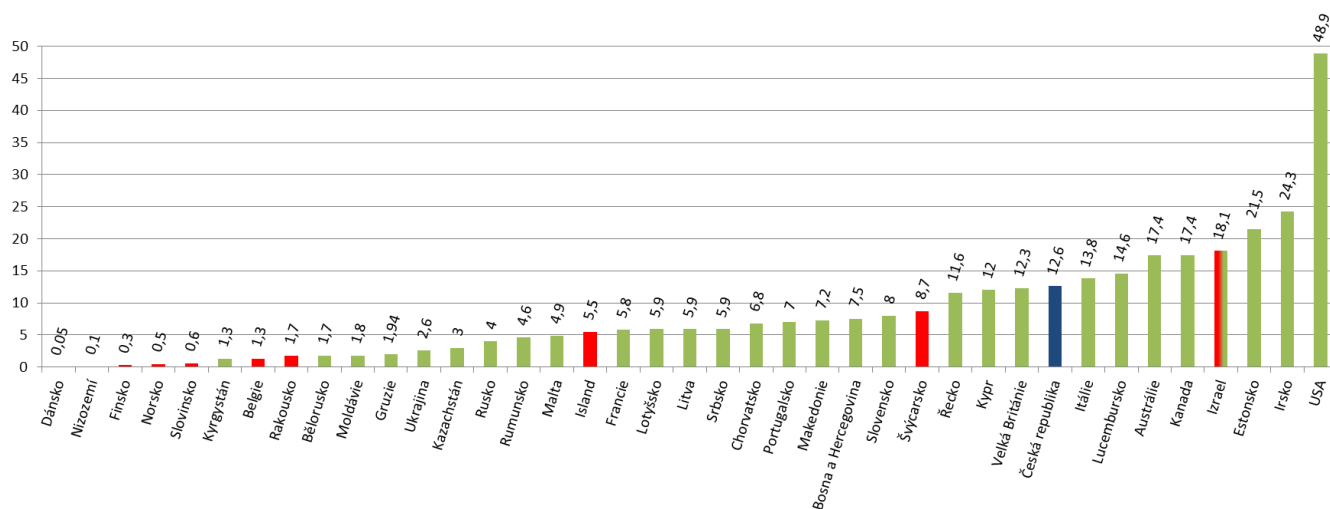
V posledních letech je vyvíjen na celou veřejnou správu tlak v oblasti hospodaření s veřejnými prostředky - snižováním veškerých výdajů. Podobná logika platí i na činnosti statistické služby. Je zjevné, že vynaložené výdaje na zajištění a průběh sčítání přesahují hranici 2 miliard Kč, ale tyto finanční prostředky jsou

vyváženy ziskem mnoha potřebných informací, které nejsou zjistitelné jiným způsobem.

Je veřejným zájmem, aby sčítání přinášelo co nejreálnější informace s dostatečnou kvalitou. Tyto zjištěné informace jsou následně využity místní i regionální správou pro klíčová rozhodnutí. Jestliže se na základě výsledků provedeného cenzu zabrání neuvážené výstavbě jednoho sociálního zařízení v každém okrese nebo vyhodnocení výsledků pomůže k zabezpečení zdravotní péče v dané obci nebo ve městě, bude dosaženo nemalých úspor, které převýší sumu nákladů na zajištění sčítání lidu, domů a bytů.

Graf 4.1 zobrazuje vybrané země spolu s náklady na sečtení v USD v přepočtu na 1 obyvatele. Údaje zobrazené červenou barvou značí, že sčítání bylo prováděno z administrativních zdrojů. Z grafu vyplývá, že takováto sčítání patří k nejlevnějším metodám zajištění sčítání.

Graf 4.1 – Náklady na sčítání v přepočtu na obyvatele [v USD]

Zdroj - <http://www.czrestart.cz/egovernment-scitani-lidu/kolik-stoji-scitani-lidu-v-zahranici>.

5 Závěr

Statistika je nedílnou složkou každodenního života již od pradávna. Aniž si to jedinec uvědomuje, denně mu statistika komplikuje nebo ulehčuje život. Co se týká vztahu statistiky a veřejné správy, dalo by se hovořit o vzájemné symbióze – statistika poskytuje veřejné správě cenné a důležité výstupy potřebné pro konečná rozhodnutí, veřejná správa poskytuje na oplátku statistice pole působnosti pro své aktivity.

Klíčovým tématem této diplomové práce je problematika sčítání lidu, bytů a domů v České republice. V první kapitole, která se pomyslně rozdělila na dva okruhy - správu a statistiku, byly tyto okruhy blíže charakterizovány pomocí popisu dílčích vlastností a funkcí. V této kapitole byli představeni nejvýznamnější aktéři české statistiky, a to Český statistický úřad a jednotlivá ministerstva.

V navazující kapitole se ústředním tématem stala otázka, jakými metodami je možné realizovat proces sčítání lidu, domů a bytů. Tato část diplomové práce prvně provedla výklad, co vše obnáší proces spolu s jeho vlastnostmi, a dále poskytla odpovědi na soudobé uplatňované metody v oblasti statistických zjišťování na evropském kontinentu.

V kapitole, která hodnotí zajištění sčítání lidu, bytů a domů v České republice, byly analyzovány uskutečněné cenzy za roky 2001 a 2011 po stránce organizace, personálního zajištění, samotného procesu sčítání, zpracování dat a nebyla opomenuta ani otázka financování. Ze vzájemné komparace vyplývá, že při zajištění sčítání v roce 2011 se podařilo Českému statistickému úřadu zejména proměnit nepodařenou marketingovou kampaň v roce 2001 na úspěšnou kampaň v roce 2011, která byla pro hladký průběh sčítání klíčová. Kampaň zajistila spolupráci občanů, poskytla dostatečné množství informací a vysvětlila i přínosy provádění statistických zjišťování. V rámci procesu samotného sečtení přišel census v roce 2011 s novou metodikou, která netrpěla žádným vážným nedostatkem. S postupným technologickým pokrokem čtvrtina dotazovaných využila možnosti zúčastnit se statistického zjišťování prostřednictvím internetu a také zpracování získaných dat díky novým a moderním přístrojům probíhá rychleji, kvalitněji, bezpečněji.

Z důvodu stále probíhajícího čerpání rozpočtu, který se vztahuje na zajištění sčítání lidu, bytů a domů v České republice v roce 2011, není v tento okamžik možné

vyvozovat konečné závěry ohledně větší či menší nákladovosti. Jak již bylo zmiňováno v textu práce, statistika poskytuje velmi cenné informace, které není možné získat jiným způsobem. Podle dostupných informací k čerpání rozpočtu pro poslední census, se daří Českému statistickému úřadu nečerpat stanovené finanční prostředky na hranici svých možností, ale je zde vytvořena dostatečná finanční rezerva.

Podoba budoucích statistických šetření záleží na prostředí, ve kterém se jednotlivé cenzy budou konat. Nelze říci se 100% jistotou, že klasická metoda sčítání je již zastaralá a překonána. Budoucnost lze spatřovat ve využití sčítání obyvatelstva přes internetové připojení, kdy dlouhodobě roste počet domácností připojených k internetu. Další alternativní podobou je metoda sčítání na základě administrativních dat. Pro tuto variantu je nutno mít vybudovanou síť kvalitních registrů, aby vypovídající schopnost případného takto provedeného cenzu byla reálná. Možná, že základní registry veřejné správy, které v červenci 2012 vstupují do ostrého provozu, jsou základním kamenem pro tuto síť registrů...

Diplomová práce si kladla za cíl identifikovat přínosy jednotlivých cenů a navržení postupu, jakým by mohlo být provedeno budoucí sčítání lidu, domů a bytů v České republice. Cíl práce byl naplněn.

Seznam literatury

ODBORNÉ KNIHY

1. FRIEDRICH, Václav a Renata MAJOVSKÁ. *Výběr z ekonomické statistiky: od OECD k České republice*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 60 s. ISBN 978-80-7357-537-3.
2. GRASSEOVÁ, M., R. DUBEC a R. HORÁK. *Procesní řízení ve veřejném sektoru: Teoretická východiska a praktické příklady*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2008. 266 s. ISBN 978-80-251-1987-7.
3. HALÁSEK, Dušan. *Veřejná ekonomika*. 2. vyd. Opava: Optys, 2007. 207 s. ISBN 80-85819-60-0.
4. HENNDRYCH, Dušan. *Správní věda: Teorie veřejné správy*. Praha: ASPI, 2007. 212 s. ISBN 978-80-7357-248-8.
5. JETMAR, M., J. PEKOVÁ a J. PILNÝ. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
6. KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy: vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol*. 3. vyd. Ostrava: MONTANEX, 2010. 352 s. ISBN 978-80-7225-319-7.
7. KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007. 399 s. ISBN 978-80-7201-665-5.
8. PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.
9. POMAHAČ, Richard a Olga VIDLÁKOVÁ. *Veřejná správa*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002. 290 s. ISBN 80-7179-748-0.
10. SMEJKAL, Vladimír. *Informační systémy veřejné správy ČR*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2003. 122 s. ISBN 80-245-0533-9.
11. ŠKRABAL, Josef. *Sčítání lidu, domů a bytů 2001: pramenné dílo*. Praha: Český statistický úřad, 2005. 426 s. ISBN 80-250-1157-7.

PERIODIKA

12. *STATISTIKA&MY*. Praha: Český statistický úřad, 2011, č. 11-12. ISSN 1804-7149.
13. *STATISTIKA&MY*. Praha: Český statistický úřad, 2012, č. 1. ISSN 1804-7149.

LEGISLATIVA

14. Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky.
15. Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava české republiky.
16. Zákon č. 158/1999 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001.
17. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích /obecní zřízení.
18. Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě.
19. Zákon č. 296/2009 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011.

INTERNETOVÉ ZDROJE

20. Česká biblická společnost [online]. [cit. 28.6.2012]. Dostupné z: <http://www.bible.cz/app/b/Num/chapter/1>.
21. FRIEDRICH, Václav. *Statistika pro ekonomy* [online]. 2006. [cit. 28.6.2012]. Dostupné z: <http://cs.scribd.com/doc/38742502/Vaclav-Friedrich-Statistika-pro-ekonomy>.
22. VALENTE, Paolo. *Census taking in Europe: how are populations counted in 2010?* [online]. [cit. 2.7.2012]. Dostupné z: http://www.ined.fr/fichier/t_publication/1506/publi_pdf2_pesa467.pdf.
23. VALENTE, Paolo. Innovative approaches to census-taking: overview of the 2011 census round in Europe [online]. [cit. 2.7.2012]. Dostupné z: <http://www1.unece.org/stat/platform/download/attachments/66619243/Innovative+approaches+to+census+taking+-+Bologna+June+2011.pdf?version=1>.
24. Webové stránky České pošty [online]. *Český statistický úřad a Česká pošta se dohodly na platbě za SLDB*. [cit. 7.7.2012]. Dostupné z: <http://www.ceskaposta.cz/cz/aktualne/tiskove-zpravy/2011/cesky-statisticky-urad-a-ceska-posta-se-dohodly-na-platbe-za-sldb-id33793/>.

25. Webové stránky Českého statistického úřadu [online]. *Co je ESS a jak pracuje*. [cit. 27.6.2012]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/co_j_e_ess_a_jak_pracuje.
26. Webové stránky Českého statistického úřadu [online]. *Česká statistická rada*. [cit. 24.6.2012]. Dostupné z: http://www.vykazy.cz/csu/redakce.nsf/i/jmenovani_clenu_ceske_statisticke_rady.
27. Webové stránky Českého statistického úřadu [online]. *Evropská unie - Eurostat*. [cit. 27.6.2012]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/evropska_unie_eurostat.
28. Webové stránky Českého statistického úřadu [online]. *Statistická zjišťování ministerstev*. [cit. 25.6.2012]. Dostupné z: http://www.vykazy.cz/vykazy/vykazy.nsf/i/statisticka_zjistovani_ministerstev.
29. Webové stránky Českého statistického úřadu [online]. *Statistika: Od historie po současnost*. [cit. 24.6.2012]. Dostupné z: [http://www.vykazy.cz/csu/redakce.nsf/i/statistika:_od_historie_po_soucasnost/\\$File/historie_csu.pdf](http://www.vykazy.cz/csu/redakce.nsf/i/statistika:_od_historie_po_soucasnost/$File/historie_csu.pdf).
30. Webové stránky Sčítání lidu, domů a bytů 2011 [online]. *Předchůdci moderních sčítání*. [cit. 30.6.2012]. Dostupné z: http://scitani.cz/slodb2011/redakce.nsf/i/predchudci_modernich_scitani.
31. Webové stránky Sčítání lidu, domů a bytů 2011 [online]. *Sčítání v zahraničí*. [cit. 1.7.2012]. Dostupné z: http://scitani.cz/slodb2011/redakce.nsf/i/scitani_v_zahranici.

OSTATNÍ ZDROJE

32. Prezentace Českého statistického úřadu ke sčítání lidu, domů a bytů 2011.
33. Závěrečná zpráva o sčítání lidu, domů a bytů 2001.

Seznam zkratek

apod.	a podobně
č.	číslo
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
EVDT	Evropská databáze
FO	fyzická osoba
ICT	informační a komunikační technologie
IČO	identifikační číslo organizace
lat.	latina
mil.	milion
MPO ČR	Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky
MŽP ČR	Ministerstvo životního prostředí České republiky
např.	na příklad
OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj
OSN	Organizace spojených národů
PO	právnícká osoba
př. n . l.	před našim letopočtem
Sb.	Sbírka
SF	sčítací formulář
SLBT	sčítání lidu, domů a bytů
tzv.	takzvaný

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;

- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst.3);

- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;

- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 13. července 2012

.....

Bc. Václav Pospíchal

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Sčítací list osoby ze sčítání lidu, domů a bytů 2011 v ČR

Příloha č. 2 – Domovní list ze sčítání lidu, domů a bytů 2011 v ČR

Příloha č. 3 – Bytový list ze sčítání lidu, domů a bytů 2011 v ČR

11. Národnost <i>Uvedení údaje není povinné.</i> <i>Je možné uvést dvě národnosti.</i>			
12. Náboženská víra <i>Uvedení údaje není povinné. Při uvádění církve nebo náboženské společnosti registrované v ČR uveďte název dle vysvětlivek.</i> věřící - hlásící se k církvi, náboženské společnosti ☐ uveďte ke které ↓			
věřící - nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti ☐		bez náboženské víry ☐	
13. Nejvyšší ukončené vzdělání <i>Uvedou osoby 15leté a starší.</i> bez vzdělání ☐ úplné střední všeobecné (s maturitou) ☐ bakalářské (Bc., BcA.) ☐ neukončené základní vzdělání ☐ úplné střední odborné (s maturitou) ☐ magisterské (Ing., MUDr., JUDr., PhDr., Mgr. aj.) ☐ základní vzdělání ☐ nástavbové studium (vč. pomaturitního studia) ☐ doktorské (Ph.D., ThD., DrSc., CSc.) ☐ střední vč. vyučení (bez maturity) ☐ vyšší odborné vzdělání (absolutorium) ☐			
14. Obor vzdělání <i>Uvedou osoby s vyšším než základním vzděláním (viz vysvětlivky).</i>			
15. Počet živě narozených dětí celkem <i>Uvedou pouze ženy 15leté a starší.</i>		žádné ☐ jedno ☐ dvě ☐ více ☐	→ uveďte počet dětí
16. Počet živě narozených dětí v současném (posledním) manželství <i>Uvedou pouze ženy vdané, rozvedené nebo ovdovělé.</i>		žádné ☐ jedno ☐ dvě ☐ více ☐	→ uveďte počet dětí
17. Ekonomická aktivita ZAMĚSTNANÍ: zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající ☐ pracující studenti a učni ☐ ženy na mateřské dovolené (28 nebo 37 týdnů), pokud před nástupem pracovaly ☐ pracující důchodci ☐ NEZAMĚSTNANÍ: hledající první zaměstnání ☐ ostatní nezaměstnaní ☐ EKONOMICKY NEAKTIVNÍ: nepracující důchodci ☐ ostatní s vlastním zdrojem obživy ☐ žáci, studenti, učni ☐ osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby ☐			
Otázky č. 18, 19 a 20 vyplňují zaměstnaní podle současného a nezaměstnaní podle posledního zaměstnání. Ekonomicky neaktivní žáci, studenti a učni pokračují otázkou č. 21. Hledající první zaměstnání a ostatní ekonomicky neaktivní již další otázky nevyplňují.			
18. Zaměstnání			
19. Postavení v zaměstnání zaměstnanci ☐ podnikatelé bez zaměstnanců (OSVČ) ☐ pomáhající rodinní příslušníci ☐ podnikatelé se zaměstnanci (zaměstnavatelé) ☐ členové produkčních družstev ☐			
20. Odvětví ekonomické činnosti <i>Uveďte název podle hlavní činnosti zaměstnavatele (viz vysvětlivky).</i>			
Otázky č. 21, 22, 23 a 24 o dojíždě/docházce do zaměstnání nebo školy vyplňují pouze zaměstnaní a žáci, studenti a učni. Pracující studenti a učni vyplňují údaje podle dojíždě/docházky do školy.			
21. Místo pracoviště nebo školy		na stejné adrese, jaká je v záhlaví formuláře ☐ jinde v České republice ☐ uveďte kde ↓	
okres			
obec			
č.p./č.o.	/	ulice	
v jiném státě ☐ uveďte název ↓		zaměstnaní bez stálého pracoviště ☐	
O každodenní dojíždě/docházce do zaměstnání nebo školy uveďte:			
22. Dopravní prostředek <i>Uveďte dopravní prostředek/prostředky, které obvykle používáte při jedné cestě do zaměstnání nebo školy.</i> autobus (kromě MHD) ☐ automobil - spolucestující ☐ motocykl ☐ městská hromadná doprava ☐ vlak ☐ jiný ☐ automobil - řidič ☐ kolo ☐ žádný (pouze pěšky) ☐			
23. Doba trvání dojíždě/docházky <i>Uveďte, jak dlouho Vám trvá jedna cesta do zaměstnání nebo školy.</i> do 14 min. ☐ 15 - 29 min. ☐ 30 - 44 min. ☐ 45 - 59 min. ☐ 60 - 89 min. ☐ 90 a více min. ☐			
Uveďte, jak často dojíždíte z obce svého bydliště do obce pracoviště:			
24. Frekvence dojíždě/ky do místa pracoviště nebo školy		denně ☐ týdně ☐ 1 - 2x měsíčně ☐ jinak ☐	

Datum, jméno a příjmení osoby, která formulář vyplnila

DĚKUJEME VÁM ZA VYPLNĚNÍ SČÍTACÍHO LISTU OSOBY

Příloha č. 2 – Domovní list ze sčítání lidu, domů a bytů 2011 v ČR

**SČÍTÁNÍ LIDU,
DOMŮ A BYTŮ
2011**

Formulář můžete vyplnit i na www.scitani.cz

DOMOVNÍ LIST

Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 probíhá na základě zákona č. 296/2009 Sb. Český statistický úřad Vás žádá o spolupráci formou vyplnění údajů do sčítacích formulářů, případně formou kontroly předvyplněných údajů. Ochrana individuálních a osobních údajů podle příslušných zákonů je zajištěna. Údaje budou využity výhradně ke statistickým účelům.

IDENTIFIKACE		IDOB	1	0	1	4	7	5	5	4	9	2	Číslo domu	1	0	0	1	5	8	Pořadové číslo budovy	1
Okres	P A R D U B I C E																		Kód okresu	C Z 0 5 3 2	
Obec	R Y B I T V Í																		PSČ	5 3 3 5 4	
Část obce	R Y B I T V Í																		Sčítací obvod	4 8 7 0 0 2	
Ulice	Š K O L N Í																		Číslo orient.		

PŘED VYPLNĚNÍM SČÍTACÍHO FORMULÁŘE SI, PROSÍM, POZORNĚ PŘEČTĚTE POKYNY K VYPLNĚNÍ A VYSVĚTLIVKY NA 2. STRANĚ

Sloupec A je určen pro předvyplnění údajů z administrativních zdrojů, jsou-li k dispozici. Jestliže údaj není předvyplněn nebo neodpovídá současnému stavu, označte nebo zapíšte správný údaj ve sloupci B.

K vyplnění formuláře použijte černou nebo modrou propisovací tužku. Z uvedených možností vyberte vždy pouze jednu odpověď.

Vybranou odpověď označte X, chybně označené pole zcela přeškrtněte a označte správně X. Text i číselné údaje zapisujte dle vzorů do určených vyplňovacích polí. Chybně napsaný údaj přeškrtněte a správný údaj napište na volné místo u příslušné otázky.

Vzory vyplnění: X 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

<p>1. Počet bytů v domě</p> <table style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">A</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">B</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Uveďte celkový počet bytů (včetně neobydlených).</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">[]</td> <td style="text-align: center;">[]</td> </tr> </table> <p>2. Druh domu</p> <table style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">A</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">B</td> </tr> <tr> <td>rodinný dům - samostatný</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>rodinný dům - dvojdomek</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>rodinný dům - řadový</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>bytový dům</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td colspan="2">jiný ☐ uveďte podle převažující funkce domu (viz vysvětlivky)</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">[]</td> <td style="text-align: center;">[]</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">[]</td> <td style="text-align: center;">[]</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">[]</td> <td style="text-align: center;">[]</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">[]</td> <td style="text-align: center;">[]</td> </tr> </table> <p>3. Obydlenost domu</p> <table style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">A</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">B</td> </tr> <tr> <td>obydlen</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>neobydlen z důvodu:</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>změna uživatele</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>slouží k rekreaci</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>přestavba domu</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>dosud neobydlen po kolaudaci</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>pozůstalostní nebo soudní řízení</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>nezpůsobilý k bydlení</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>jiný důvod</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> </table> <p>4. Druh vlastníka</p> <table style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">A</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">B</td> </tr> <tr> <td>fyzická osoba</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>obec</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>stát</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>bytové družstvo</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>jiná právnická osoba</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek)</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>kombinace vlastníků</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> </table>	A	B	Uveďte celkový počet bytů (včetně neobydlených).		[]	[]	A	B	rodinný dům - samostatný	☐	rodinný dům - dvojdomek	☐	rodinný dům - řadový	☐	bytový dům	☐	jiný ☐ uveďte podle převažující funkce domu (viz vysvětlivky)		[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	A	B	obydlen	☐	neobydlen z důvodu:	☐	změna uživatele	☐	slouží k rekreaci	☐	přestavba domu	☐	dosud neobydlen po kolaudaci	☐	pozůstalostní nebo soudní řízení	☐	nezpůsobilý k bydlení	☐	jiný důvod	☐	A	B	fyzická osoba	☐	obec	☐	stát	☐	bytové družstvo	☐	jiná právnická osoba	☐	spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek)	☐	kombinace vlastníků	☐	<p>5. Období výstavby nebo rekonstrukce</p> <table style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">A</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">B</td> </tr> <tr> <td>1919 a dříve</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>1920 - 1945</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>1946 - 1960</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>1961 - 1970</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>1971 - 1980</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>1981 - 1990</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>1991 - 2000</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>2001 a později, uveďte rok</td> <td style="text-align: center;">[] [] [] []</td> </tr> </table> <p>6. Materiál nosných zdí</p> <table style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">A</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">B</td> </tr> <tr> <td>kámen, cihly, tvárnice vč. kombinací</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>stěnové panely</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>nepálené cihly</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>dřevo</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>jiné materiály a kombinace</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> </table> <p>7. Počet nadzemních podlaží</p> <table style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">A</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">B</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Uveďte celkový počet nadzemních podlaží (včetně přízemí).</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">[]</td> <td style="text-align: center;">[]</td> </tr> </table> <p>8. Připojení na odpad</p> <table style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">A</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">B</td> </tr> <tr> <td>připoj na kanalizační síť</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>vlastní čistička odpadních vod</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>žumpa, jímka</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>bez kanalizace a jímky</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> </table> <p>9. Ústřední topení a druh paliva</p> <table style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">A</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">B</td> </tr> <tr> <td>kotelna v domě na pevná paliva</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>kotelna v domě na plyn</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>kotelna v domě na ostatní paliva</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>kotelna mimo dům</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>bez ústředního topení</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> </table> <p>10. Výtah</p> <table style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">A</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">B</td> </tr> <tr> <td>ano</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>ne</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> </table>	A	B	1919 a dříve	☐	1920 - 1945	☐	1946 - 1960	☐	1961 - 1970	☐	1971 - 1980	☐	1981 - 1990	☐	1991 - 2000	☐	2001 a později, uveďte rok	[] [] [] []	A	B	kámen, cihly, tvárnice vč. kombinací	☐	stěnové panely	☐	nepálené cihly	☐	dřevo	☐	jiné materiály a kombinace	☐	A	B	Uveďte celkový počet nadzemních podlaží (včetně přízemí).		[]	[]	A	B	připoj na kanalizační síť	☐	vlastní čistička odpadních vod	☐	žumpa, jímka	☐	bez kanalizace a jímky	☐	A	B	kotelna v domě na pevná paliva	☐	kotelna v domě na plyn	☐	kotelna v domě na ostatní paliva	☐	kotelna mimo dům	☐	bez ústředního topení	☐	A	B	ano	☐	ne	☐
A	B																																																																																																																														
Uveďte celkový počet bytů (včetně neobydlených).																																																																																																																															
[]	[]																																																																																																																														
A	B																																																																																																																														
rodinný dům - samostatný	☐																																																																																																																														
rodinný dům - dvojdomek	☐																																																																																																																														
rodinný dům - řadový	☐																																																																																																																														
bytový dům	☐																																																																																																																														
jiný ☐ uveďte podle převažující funkce domu (viz vysvětlivky)																																																																																																																															
[]	[]																																																																																																																														
[]	[]																																																																																																																														
[]	[]																																																																																																																														
[]	[]																																																																																																																														
A	B																																																																																																																														
obydlen	☐																																																																																																																														
neobydlen z důvodu:	☐																																																																																																																														
změna uživatele	☐																																																																																																																														
slouží k rekreaci	☐																																																																																																																														
přestavba domu	☐																																																																																																																														
dosud neobydlen po kolaudaci	☐																																																																																																																														
pozůstalostní nebo soudní řízení	☐																																																																																																																														
nezpůsobilý k bydlení	☐																																																																																																																														
jiný důvod	☐																																																																																																																														
A	B																																																																																																																														
fyzická osoba	☐																																																																																																																														
obec	☐																																																																																																																														
stát	☐																																																																																																																														
bytové družstvo	☐																																																																																																																														
jiná právnická osoba	☐																																																																																																																														
spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek)	☐																																																																																																																														
kombinace vlastníků	☐																																																																																																																														
A	B																																																																																																																														
1919 a dříve	☐																																																																																																																														
1920 - 1945	☐																																																																																																																														
1946 - 1960	☐																																																																																																																														
1961 - 1970	☐																																																																																																																														
1971 - 1980	☐																																																																																																																														
1981 - 1990	☐																																																																																																																														
1991 - 2000	☐																																																																																																																														
2001 a později, uveďte rok	[] [] [] []																																																																																																																														
A	B																																																																																																																														
kámen, cihly, tvárnice vč. kombinací	☐																																																																																																																														
stěnové panely	☐																																																																																																																														
nepálené cihly	☐																																																																																																																														
dřevo	☐																																																																																																																														
jiné materiály a kombinace	☐																																																																																																																														
A	B																																																																																																																														
Uveďte celkový počet nadzemních podlaží (včetně přízemí).																																																																																																																															
[]	[]																																																																																																																														
A	B																																																																																																																														
připoj na kanalizační síť	☐																																																																																																																														
vlastní čistička odpadních vod	☐																																																																																																																														
žumpa, jímka	☐																																																																																																																														
bez kanalizace a jímky	☐																																																																																																																														
A	B																																																																																																																														
kotelna v domě na pevná paliva	☐																																																																																																																														
kotelna v domě na plyn	☐																																																																																																																														
kotelna v domě na ostatní paliva	☐																																																																																																																														
kotelna mimo dům	☐																																																																																																																														
bez ústředního topení	☐																																																																																																																														
A	B																																																																																																																														
ano	☐																																																																																																																														
ne	☐																																																																																																																														

DĚKUJEME VÁM ZA VYPLNĚNÍ DOMOVNÍHO LISTU

.....

Datum, jméno a příjmení osoby, která formulář vyplnila

Y
Y
Y
Y
Y

X X X X X

Příloha č. 3 – Bytový list ze sčítání lidu, domů a bytů 2011 v ČR

**SČÍTÁNÍ LIDU,
DOMŮ A BYTŮ
2011**

Formulář můžete vyplnit i na www.scitani.cz

BYTOVÝ LIST

Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 probíhá na základě zákona č. 296/2009 Sb. Český statistický úřad Vás žádá o spolupráci formou vyplnění údajů do sčítacích formulářů, případně formou kontroly předvyplněných údajů. Ochrana individuálních a osobních údajů podle příslušných zákonů je zajištěna. Údaje budou využity výhradně ke statistickým účelům.

Vyplnuje sčítací komisař	IDENTIFIKACE	Číslo bytu	IDOB	1	0	1	4	7	5	5	4	9	2	Číslo domu	1	0	0	1	5	8	Pořadové číslo budovy	1	Vyplnuje sčítací komisař
	Okres	P	A	R	D	U	B	I	C	E					Kód okresu	C	Z	0	5	3	2		
	Obec	R	Y	B	I	T	V	Í							PSČ	5	3	3	5	4			
	Část obce	R	Y	B	I	T	V	Í							Sčítací obvod	4	8	7	0	0	2		
	Ulice	Š	K	O	L	N	Í								Číslo orient.								

PŘED VYPLNĚNÍM SČÍTACÍHO FORMULÁŘE SI, PROSÍM, POZORNĚ PŘEČTĚTE POKYNY K VYPLNĚNÍ A PŘILOŽENÉ VYSVĚTLIVKY

Sloupec A je určen pro předvyplnění údajů z administrativních zdrojů, jsou-li k dispozici. Jestliže údaj není předvyplněn nebo neodpovídá současnému stavu, označte nebo zapíšte správný údaj ve sloupci B.

K vyplnění formuláře použijte černou nebo modrou propisovací tužku. Z uvedených možností vyberte vždy pouze jednu odpověď.

Vybranou odpověď označte X; chybně označené pole zcela přeškrtněte a označte správně X. Text i číselné údaje zapisujte dle vzorů do určených vyplňovacích polí. Chybně napsaný údaj přeškrtněte a správný údaj napište na volné místo u příslušné otázky.

1. Způsob bydlení bytové domácnosti

	A	B
byt		☐
rekreační chata, chalupa		☐
nouzové obydlí, přístřeší		☐
mobilitní (pohyblivé) obydlí		☐
ubytovací zařízení		☐

2. Obydlenost bytu

	A	B
obydlen		☐
neobydlen z důvodu:		
změna uživatele		☐
slouží k rekreaci		☐
přestavba bytu		☐
dosud neobydlen po kolaudaci		☐
požár, stálá nebo soudní řízení		☐
nezpůsobilý k bydlení		☐
jiný důvod		☐

3. Právní důvod užívání bytu

	A	B
byt ve vlastním domě		☐
byt v osobním vlastnictví		☐
jiné bezplatné užívání bytu		☐
byt nájemní		☐
byt družstevní		☐
jiný důvod užívání bytu		☐

4. Velikost bytu - počet místností a plocha

Plochy zaokrouhlete na celá čísla.	
Kuchyň, kuchyňský kout	A B
ano	☐
ne	☐
plocha kuchyně v m ²	<input type="text"/>
Obytné místnosti (bez kuchyně) s plochou 8 a více m²	
počet místností	<input type="text"/>
celková plocha v m ²	<input type="text"/>
Obytné místnosti (bez kuchyně) s plochou 4 až 7,9 m²	
počet místností	<input type="text"/>
celková plocha v m ²	<input type="text"/>
Ostatní prostory bytu	
celková plocha v m ²	<input type="text"/>

5. Poloha bytu v domě

	A	B
suterén, sklep		☐
přízemí		☐
přízemí a 1. poschodí		☐
1. poschodí		☐
2. poschodí		☐
3. poschodí		☐
4. poschodí		☐
5. poschodí		☐
6. poschodí		☐
7. poschodí		☐
vyšší poschodí, uveďte	<input type="text"/>	<input type="text"/>

6. Plyn

	A	B
z veřejné sítě		☐
z domovního zásobníku		☐
bez plynu		☐

7. Vodovod

	A	B
v bytě - z veřejné sítě		☐
v bytě - domáci/soukromý		☐
mimo byt v domě		☐
bez vodovodu		☐

8. Teplá voda

	A	B
zdroj mimo budovu (dálkový)		☐
elektrický bojler, průtokový ohřivač		☐
plynový bojler, průtokový ohřivač		☐
solární zařízení		☐
jiný nebo kombinovaný zdroj		☐
bez teplé vody		☐

9. Způsob vytápění

Uveďte převládající způsob.		
	A	B
ústřední		☐
etážové (s kotlem v bytě)		☐
kamna (vč. akumulčních, WAW, přímotopů a krbů)		☐
jiný		☐

Vzory vyplnění: X

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
A	A	B	C	D	D	E	E	F	G
H	I	I	J	K	L	M	N	N	O
O	O	O	P	Q	R	R	S	S	T
T	U	U	U	V	W	X	Y	Z	Z

10. Energie používaná k vytápění

Uveďte převládající zdroj:		
	A	B
energie z kotelní mimo dům		☐
uhlí, koks, uhelné brikety		☐
dřevo, dřevěné brikety		☐
topné oleje, nafta		☐
zemní plyn		☐
propan-butan		☐
elektrina		☐
energie z tepelných čerpadel		☐
jiná (vč. solární, větrné apod.)		☐

11. Koupelna (sprchový kout)

	A	B
v bytě		☐
mimo byt vlastní		☐
mimo byt společná		☐
bez koupelny		☐

12. Záchod

	A	B
splachovací v bytě		☐
splachovací mimo byt vlastní		☐
splachovací mimo byt společný		☐
bez splachování		☐

13. Osobní počítač a připojení k internetu

Uveďte, zda je Vaše domácnost vybavena osobním počítačem.		
	A	B
počítač s internetem		☐
počítač bez internetu		☐
bez počítače		☐

OTOČTE, PROSÍM, A VYPLŇTE 2. STRANU FORMULÁŘE

Y
Y
Y
Y

XXXXX

Seznam osob v bytě nebo v jiném obydlí

V rámci jedné hospodařící domácnosti uvádějte všechny osoby (příjmení, jméno, datum narození), které společně hospodaří (vč. dětí, které do této domácnosti patří), a jejich vztah k osobě zapsané na prvním místě. Jako první uveďte dospělou osobu, v případě rodinných domácností jednoho z manželů (partnerů). Společné hospodaření znamená, že hlavní výdaje domácnosti (strava, náklady na bydlení a jiné) jsou hrazeny společně.

Pořadové číslo osoby	Příjmení, jméno <small>Zapište vždy celé příjmení, ze jména zapište tolik znaků, kolik se vejde do vymezené zóny. Dlouhé příjmení vepište bez ohledu na pole označená pro jednotlivé znaky. Např.: NEJEZCHLEBA JAROSL JOHANIDESOVÁ STAN. SCHOENFELDEROVÁ-KOVÁCOVÁ A. M.</small>	Datum narození (den, měsíc, rok) <small>Vzor vyplnění:</small> 0 1 . 0 2 . 1 9 8 2	Osoba č. 1													
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
a	b	c	Manžel/ka, registr. partner/ka	Druh, družka (nesvázané soužití)	Syn, dcera	Zeť, snacha	Druh dcery, družka syna	Otec, matka	Tchán, tchyně	Vnuč, vnučka, pravnuk, pravnučka	Partner/ka vnučka, pravnučka	Prarodič	Sourozenec	Jiná příbuzná osoba	Ostatní	
První společně hospodařící domácnost Označte křížkem vztah každé osoby k osobě uvedené na ř. 101.																
101.			X													
102.																
103.																
104.																
105.																
106.																
107.																
108.																
109.																
110.																
Druhá společně hospodařící domácnost Označte křížkem vztah každé osoby k osobě uvedené na ř. 201.																
201.			X													
202.																
203.																
204.																
205.																
206.																
207.																
208.																
209.																
210.																
Členové domácností pobývajících 12 měsíců a déle mimo území České republiky Označte vztah k osobě uvedené na ř. 101.																
001.																
002.																
003.																
004.																
005.																
Dočasně přítomné osoby (např. návštěvy) Označte vztah k osobě uvedené na ř. 101.																
991.																
992.																
993.																
994.																
995.																

Datum, jméno a příjmení osoby, která formulář vyplnila

DĚKUJEME VÁM ZA VYPLNĚNÍ BYTOVÉHO LISTU